

MEMORIA 2020

GARAPENERAKO
LANKIDETZAREN
EUSKAL AGENTZIA

GARAPENERAKO
LANKIDETZAREN
EUSKAL AGENTZIA

AGENCIA VASCA DE
COOPERACIÓN PARA
EL DESARROLLO

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

Siglak eta akronimoak

eLankidetzeta	Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzia	Osakidetzeta	Euskal Osasun Zerbitzua
BEK	Garapenerako lankidetzaren alorrean profesionalak espezializatzeko bekak	PRE	Ekintza humanitariorako proiektuak finantzatzeko lerroa
EAE	Euskal Autonomia Erkidegoa	PRO K1	Garapenerako lankidetzako proiektuetarako laguntzak
GBA	Genero-berdintasunaren aldeko antolamendu-aldaketako prozesuetarako laguntzak	PRO K2	Produkzio-garapeneko eta prestakuntza eta laguntza teknologikoko proiektuetarako laguntzak
(H)ABIAN 2030	Gizarte-eraldaketarako hezkuntzaren euskal estrategia	PRO K3	Garapenerako hezkuntzako proiektuetarako laguntzak
GJH	Garapen Jasangarrirako Helburuak	SAR	Garapenerako lankidetzaren <i>Ignacio Ellacuría</i> saria
GGKE	Garapenerako Gobernu Kanpoko Erakundea	SEAD	Saharako Errepublika Arabiar Demokratikoa
NBE	Nazio Batuen Erakundea	URA	Uraren Euskal Agentzia
		ZUZ	Zuzeneko dirulaguntzak eta nominatiboak

2020a Laburrean

2020an emandako dirulaguntzak

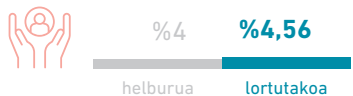
 108 ekimen

 31 herrialde

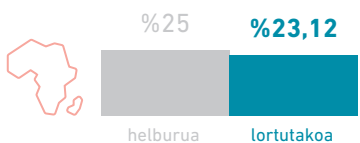
 3 dirulaguntza lerro

 800.000 pertsona baino gehiagok izan zuten laguntza

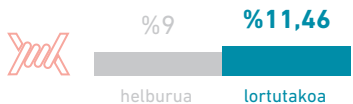
 38 milioi euro eman ziren

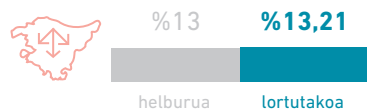
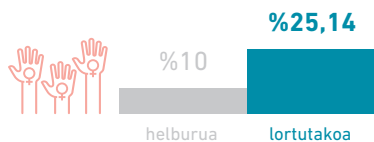
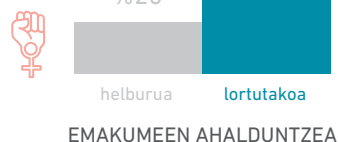
GIZA ESKUBIDEEN DEFENDATZAILEEN BABESA

AFRIKA

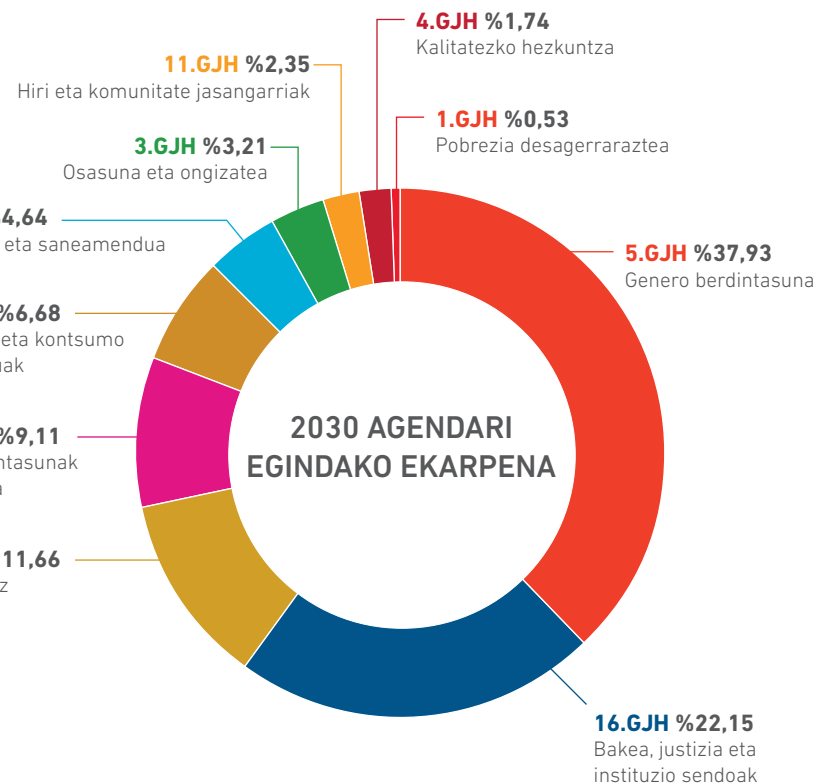
GATAZKAK ETA BESTE INDARKERIA EGOERA BATZUK

Plangintza eta araudia

 Babeseko Ibilbide-orria 2020-2023

 Ignacio Ellacuría Sariaren dekretu berria

Lankidetzaren teknikoak Eusko Jaurlaritzatik

 15 pertsona

 ura
ur agenzia
agencia vasca del agua

 EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
OSASUN SALA
DEPARTAMENTO DE SALUD

 Osakidetza

 3 herrialde (Costa Rica, El Salvador eta Peru)

Sarrera

Pertsonen bizitzan aldaketa ekarri zuen mundu osoko pandemia batek markatu zuen 2020. urtea. COVID-19aren krisialdiak agerian utzi zuen mundu konplexu eta interdependente batean bizi garela; gaur egungo sistema sozioekonomikoa eta gobernantza-sistema ez dagoela pertsona guztien premiei erantzuteko prest eta planeta arriskuan jartzen duela, eta laguntzaren eta lankidetzaren bidez soilik aterako garela krisialdi honetatik.

Gainerako pertsonak eta agenteak egin bezala, eLankidetzan ere berregokitu egin behar izan genuen eta malgutasun-neurriak hartu lan solidarioa al bait hobekien egin zedin.

Koiunturak bultzatu egin gintuen, halaber, (H)ABIAN 2030 programari atxikitako agenteen artean lehenengo baterako komunikazio-kanpaina abiaraztera, lankidetzaren eta nazioarteko elkartasuna balioan jartzeko COVID-19aren krisialdiaren testuinguruan.

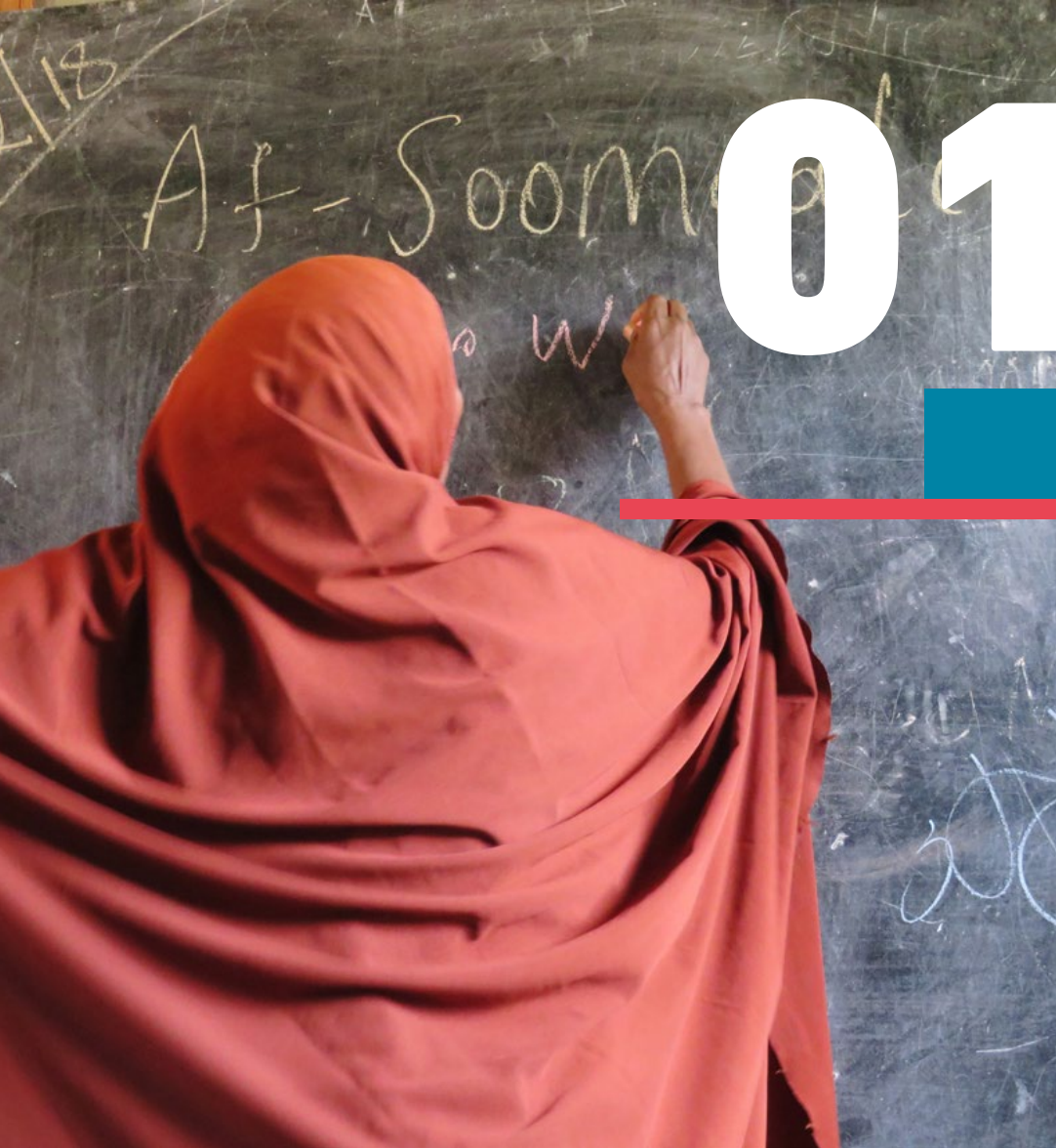
Lankidetzaren inoiz baino premiazkoagoa den egoera batean, irmo egin genuen lankidetzako erakunde publikoen elkarren arteko laguntzaren alde. Ilusio handiarekin hasi genuen urtea, otsailean antolatutako baikenituen *Garapenerako lankidetzaren deszentralizatuari buruzko jardunaldiak: tokiko eta eskualdeko ikuspegia erronka globalen aurrean*, baita *Autonomia Erkidegoen eta Lankidetzaren XIII. Topaketa*. Topaketa horiek osatu egin genituen ekainean lankidetzaren aldeko autonomia-erkidegoen eta toki-erakundeen baterako adierazpen batekin: Tindufko kanpamendu sahararren eta errefuxiatu palestinarren aldeko keinu bateratu batekin, eta *Krisialdiak lankidetzan gaintzen dira: lankidetzaren deszentralizatuak COVID-19aren garaian eta ondoren* gaiari buruzko mintegi birtualarekin.

Pandemiaren ondoriozko krisialdi ekonomikoa gorabehera, lankidetzaren aldeko apustua egiten jarraitu genuen, eta 38 milioi euro eman genituen 2020an lankidetzako, gizarte-eraldaketa-erako hezkuntzako eta ekintza humanitarioko proiektuak finantzatzeko. Lurraldeetan krisialdi sanitarioari erantzuteko, ekintza humanitarioko deialdietan eta garapenerako proiektuetan kontzentratu genituen gure ahaleginak.

Barne-mailako aldaketak ere ekarri zituen 2020ak. Legegintzaldi-aldaketaren ondoren, Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailean sartu gintuzten. Sail berean berdintasuneko, giza eskubideetako, justiziako eta gizarte-politikatako arloekin batera egoteak aukera eskaintzen digu sinergiak eratzeko eta abaguneak areagotzeko pertsona kalteberak eskubideak eta aukerak osorik eskura ditzaten.

eLankidetzaren sendotzearen aldeko apustu argiarekin amaitu genuen urtea, eta, horrekin batera, egoitza baterako lekualdatzearekin eta plantilla hamaika lagunekin gehitzearekin. Horrek, erronka berriei ilusioz eta itxaropenez aurre egitea ahalbidetuko digu.

Paul Ortega Etcheverry
eLankidetzako zuzendaria

Jardueren urteko memoria

Kapitulu honetan, 2018-2021 Garapenerako Lankidetzaren IV. Gida Planaren lehentasunei jarraikiz (hemendik aurrera, IV. Gida Plana), eLankidetzak 2020an egindako jarduera nagusiak bildu ditugu.

Horrez gain, 2020an AUZO(LAN)KIDEEK egindako aurrerapenen berri ere ematen dugu, kapitulu honetako ataletan. AUZO(LAN)KIDEAK askotariko ekimen esanguratsuak dira, IV. Gida Planarekin bultzatu nahi ditugun ikuspegiak indartzeko baliagarriak direnak, lan egiteko modu berriak sortuz elkarrizketari garrantzi handiagoa emanez.

1.1. Garapen jasangarrirako politiken koherentzia eta erakundearteko koordinazioa

Garapenerako Lankidetzaren Euskal Kontseiluaren politiken koherentziako lantaldearen bigarren bilerarekin hasi genuen urtea; 2019an sortutako taldea da eta Kontseiluko osoko bilkuran presentzia duten sektore guztien ordezkari du. Natalia Millán ikertzailearen presentzia eta lankidetzaren izan genuen bilkura horretan, eta politiken koherentzia eta horrek dakartzen inplikazioen inguruan eztabaidatzea ahalbidetu zigen. Gure gain hartu genuen garapen jasangarrirako politiken koherentziari buruz hitz egiteko erabakia, termino horrek sakondu nahi dugun guztia biltzen baitu.

1.1.1. Garapen jasangarrirako politiken koherentziari buruzko lehenengo txostena hastea

Garapenerako Lankidetzaren Euskal Kontseiluak agindutako balioetako prestakuntzaren eta hezkuntza-politiken arloko politiken koherentziari buruzko azterlanaren lizitazioa Kualitate Lantaldea aholkularitza-enpresari esleitu zitzaion. Ikerketa horrek ahalbidetuko digu politiken koherentzia lortzeko arkitektura eta estrategia propioen garapenean, Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza Sailaren eta beste sailen arteko lanaren esperientziatik ikaskuntzak eta gomendioak ateratzea.

1.1.2. Gaitasunen mobilizazioa Eusko Jaurlaritzatik

Urtean zehar, Osakidetzako, Osasun Saileko eta URAko hamabost pertsonak hainbat truke teknikotan parte hartu zuten Perun, El Salvadorren eta Costa Rican. Ekimen horien helburua, bi noranzkoko ikuspuntu batetik begiratuta, ezagutza mobilizatzea, askotariko agenteen arteko aliantzak sortzea eta parte-hartzaileen ikuspegia eraldatzen laguntzea da.

Osasun Saila • Osakidetza • lankidetzaren sanitarioa • Peru

COVID-19aren krisialdiaren eraginez bitzen ari ginen egoera larria zela-eta, Peruko Osasun Ministerioak formalki eskatu zion Eusko Jaurlaritzari laguntza bidaltzeko langile sanitarioak zein ekipamenduak, materialak eta medikamentuak. Eskari horri erantzuteko, proiektu bateratu bat diseinatu genuen Osasun Sailaren, Osakidetzaren, Mugarik Gabeko Medikuen eta eLankidetzaren artean.

Uztail eta abuztu bitartean, osasun arloko hamalau profesional (hamahiru Euskadikoak eta bestea Aragoiko Osasun Zerbitzukoak) Perura abiatu ziren pandemiari erantzuteari buruz zuten esperientzia partekatzeke, eta heriotza-tasa eta morbiditatea murrizten laguntzeko Osasun Ministerioak lehenetsitako bi zonatan (Tarapoto eta Huánuco). Horrekin batera, ekipamenduen eta sendagaien bidalketa kudeatu zen.

Esperientziaren balorazioa positiboa izan zen: 904 paziente artatu ziren eta 1.364 pertsonari prestakuntza ematen lagundu zen. Euskal lantaldeak partekatutako erreminta, prestakuntza eta estrategia batzuk Peruko ospitaletako COVID-19aren arreta-protokoloetan txertatu ziren.

“ Peruk niri eman zidana da, perutar naizen aldetik, zera esan ahal izatea: etorri naiz eta nire jendeari lagundu diot. Beste errealitate bat ikustea, beste erreminta batzuekin lan egitea, hemen daukazuna ez edukitzea eta honako hau esatea: hau da daukadana eta honekin moldatu beharra daukat. Hori ikastea oso atsegingarria izan da”.

Yennifer Bocangel Flores
Mendaroko Ospitaleko Larrialdietako medikua

Peruko egonaldiaren ondoren, euskal lantaldeak bere lan-lekuetan eta komunikabideen bidez partekatutako testigantzak baliagarriak izan ziren trukeko eta lankidetzaren teknikoek ekimenetan parte hartzeko prest zeuden langile gehiago sentsibilizatzeko eta identifikatzeko.

“Lankidetzaren per se pertsona gisa hazten zaitu. Baina hau askoz ere gehiago izan da, izugarri ikasi eta partekatu dugulako hango lankideekin. Esperientzia bikaina izan da.

Cristina Calvo Nebreda
Basurtoko Ospitaleko erizaina

Ekimen hori balioan jarri eta zabaltzeko, eLankidetzatik [bideo](#) bat editatu genuen, non esperientzien truke eta misio horretan aliantzak nola sortzen diren erakusten den, lankidetzaren deszentralizatuaren jardunbide egokiko adibide gisa.

URA • AUZO(LAN)KIDEAK ELKARREKIN: uraren erakundearteko programa • El Salvador eta Costa Rica

Erdialdeko Amerika-Euskadi ur- eta saneamendu-alarreko lankidetzarako erakundearteko programak (2018-2021) bere garapenarekin jarraitu zuen 2020an bere bi osagaien jarduerak COVID-19 eragindako krisialdi-testuingurura egokituta.

Alde batetik, El Salvadorko azpiegitura-osagaiak obra fisikoan aurrera egitea lortu zuen Anamorós eta Yucuaiquín udalerrietan, mugikortasun-murrizketen, berrogeialdien eta abarren ondoriozko atzerapenak eta eraginak gorabehera. Hezkuntza-izaera handiagoko jarduerak, bi udalerritako biztanleen parte-hartzea inplikatzeko zutenak, birprogramatu egin behar izan ziren.

Bestetik, otsailean, sendotze instituzionaleko eta lankidetzaren teknikoko osagaiak bisita bat izan zuen El Salvadorrera eta Costa Ricara, Euskadik kudeaketa-eredua eta landa-sistema txikiarentzako soluzio teknikoak aurkezteko. Truke presentzial horren ondoren, zenbait egokitzapen egin behar izan ziren pandemiaren ondorioz, uraren agenteen artean aurreikusitako prestakuntza eta trukeko guneak birtualki garatu ahal izateko. URAko bi pertsonak parte hartu zuten gune horietan.

Ekimen honetan parte hartzen ari garen eragileoi¹, 2020an Consorcio de Aguas de Gipuzkoa – Gipuzkoako Urak Partzuergoa gehitu zitzaion, eta horixe izan zen otsaileko misioan parte hartu zuen erakundea, hain zuzen ere.

Orain arte, El Salvadoreko Administración Nacional de Acueductos y Alcantarillados-ren 122 teknikaririk, eta Instituto Costarricense de Acueductos y Alcantarillado-ren 165 lagunek parte hartu dute gaitasun teknikoak eta kudeaketa-gaitasunak sendotzeko prestakuntza-eta truke-prozesuetan.

1.1.3. Euskal lankidetzaren publikoaren ataria eguneratzea

Urtero bezala, 2020an ere eguneratu genituen [Euskal lankidetzaren publikoaren ataria](#) aurreko ekitaldiko datuekin; oraingoan, 2019ko datuekin. Urte horretan, garapenerako lankidetzaren euskal erakunde publikoek 863 ekimen bultzatu genituen 60 herrialdetan, horretarako 68,5 milioi euro jarritz. Horrela, Atariak biltzen duen aldirian, 2014-2019, Eusko Jaurlaritzak, hiru foru-aldundiek, hiru euskal hiriburu-udalek eta Euskal Fondoak 371 milioi euro baino gehiago despoltsatu genituen elkartasun-ekimenei zuzenduta.

Erreminta horrek potentzial handia du gardentasunerako, azterketarako, ikerketarako edo komunikaziorako informazio gisa. Potentzia hori gehitze aldera, 2020an hobekuntza batzuk egin zitzaizkion erremintari informazioa bilatzeko aukerak zabaltzeko eta datu-deskarga errazteko.

¹ eLankidetzaren, URA, Arabako Foru Aldundia, Gipuzkoako Foru Aldundia, Euskal Fondoak, Bilboko Udala, Bilbo Bizkaia Ur Partzuergoa, Gasteizko Udala eta Gasteizko Udala Urak.

Atariaren erabilera 2020an

1.1.4. Autonomia-erkidegoen eta garapenerako lankidetzaren XIII. topaketaren burutzea

Jardunbide egokiak trukatu eta pareen arteko lana sendotzeko, otsailaren 20an eta 21ean, Bilbon egin zen estatuko hamazazpi autonomia-erkidegoak garapenerako lankidetzako ordezkaritza tekniko eta politikoen urteko topaketa.

Autonomia-erkidego guztietako 45 pertsonaren parte-hartzearekin, gogoetak partekatu ziren lankidetzaren deszentralizatuaren erronken inguruan eta gizarte-eraldaketarako hezkuntzako, garapenerako lankidetzako eta politikak planifikatzeko jardunbide egokiak aurkeztu ziren.

Topaketa horren ondorioz, [baterako adierazpen](#) bat egin genuen; garapenerako lankidetzaren deszentralizatuaren ezaugarri bereizgarriak biltzen ditu eta etorkizunari begira dituen erronka eta aukera batzuk identifikatzen ditu. Ondoren, maiatzean, autonomia-erkidegoek toki-erakundeekin batera, bigarren [adierazpen](#) bat zabaldu genuen, garapenerako lankidetzaren balioan jarriz COVID-19aren krisialdiaren markoan.

Gainera, elkartasun-keinu bateratu bat adostu genuen Tindufko kanpamendu sahararren premiei erantzuteko eta Ekialde Hurbilean dauden Palestinako errefuxiatuentzako Nazio Batuen Agentziari (UNRWA, ingelesez dituen siglen arabera) babesa adierazteko, errefuxiatu palestinarren artatzeko egiten duen lanaren barruan.

1.2. Eremu estrategikoak

Hainbat agenteren arteko hausnarketa eta lanerako guneak dira eremu estrategikoak, agente horiek giza garapen jasangarriko erronka globalei modu koherente eta koordinatuan heltzeko aukera izan dezaten sortuak. AUZO(LAN)KIDEAK-en bitartez bultzatutako esperientzia horien bidez, lan egiteko modu berriak aztertu nahi ditugu.

1.2.1. AUZO(LAN)KIDEAK BAKEAN: gatazken eraldaketa eta bakegintza

AUZO(LAN)KIDEAK BAKEAN gunea Kolonbian gatazken eraldaketan eta bakegintzan diharduten askotariko agenteen ordezkariek osatzen dute. 2020an, Cauca eskualdeko Iparra identifikatu zen partekatutako proiektu bat garatzeko eremu geografiko gisa. Horrela, otsaileko azken astean, gune horretako kide garen erakundeetako bost pertsonako talde batek misio bat egin genuen Cauca departamenduko Iparrera lurralde horretan Bake Akordioaren bultzadari laguntzeko nahian, agente eta ekintza posibleak identifikatzeko.

Misio horren fruitu, urtean zehar bi zuzeneko dirulaguntza zehaztu genituen lurraldeko gobernu-egitura indigenak, afrokolonbiarrak eta laborari-erakundeak sendotzeko eta haien ekintzei laguntza emateko.

Lehenengo ekimenak Cauca departamenduaren Iparrereko Etniarteko eta Kulturarteko Lurralde Kontseiluari eta hura osatzen duten erakundeei laguntza ematea du ardatz. Kontseilua sortu zen herrien artean lurren erabilerari buruz sor zitezkeen arazoak ebazteko eta garapen-planak garatzeko, Bake Akordioetan islatzen den moduan. Laguntza horrekin bilatzen dugu erakundearen gaitasunak sendotzea eta zenbait ekintza garatzea, osasunaren, memoriaren, prestakuntzaren, giza eskubideen, komunikazioaren eta produktzioaren esparruan.

Bigarren dirulaguntza horrekin laguntza eman genion Cauca departamenduko Nekazari Txikien Sindikatuari. Erakunde hori Cauca departamenduko Iparreko Etniarteke eta Kulturarteke Lurralde Kontseiluan sartzeko prozesuan zegoen; laborari gehienak ordezkatzeko, baita Kolonbiako Indar Armatu Iraultzaileetako desmobilizatutako pertsonak ere. Pertsona horiek parte hartzen dute prestakuntzako eta beren produktuen produkzio, merkaturatze eta zabalkunderako prozesuetan.

1.3. Tokiko-globala

Tokiko-global ikuspegiarekin, erronka globalei aurre egin nahi diegu baterako ekintza artikulatu baten bitartez, tokitik globaleraino; konpartimentuetan banatutako eta ipar-hego dikotomian ainguratutako lan egiteko moduak gainditu nahi ditugu; harreman horizontalak indartu, eta onartu pertsonen, aldaketa-agente diren heinean, desberdintasunak, interdependentsia eta protagonismoa.

Tokiko-global ikuspegia ekintza pedagogikoetan artikulatzeko klabeak

- ▶ **Gogoeta kolektibo baten premia** barneratuta ditugun elementu batzuk desikasteko. Horretarako, lagungarria izan daiteke erronka globalei eta haien inpaktuei, eta toki-alternatibei begiratzen dien errealitatea ulertzea. Prozesurako funtsezkoak dira horizontaltasuna, begirada feminista eta ekologista, eta beste agente batzuei zabaltzea.
- ▶ **Gazteria gako-eragile gisa.**
- ▶ **Aliantzen garrantzia eta elkarrizketarako guneak sortzea**, ez subjektu bakandu gisa, baizik eta ikuspuntu erkideak dituzten erronka, premia eta esperientziak dituzten pertsona gisa. Konexioak sortu behar dira azterketan, bai jardunetan eta baita jardun horiek esparru hurbilenean zein urrunekoan duten inpaktuan ere.

1.3.1. Gizarte-eraldaketarako hezkuntzako III. Jardunaldiak

2020ko urrian, Euskadiko GGKEen Koordinakundearekin eta Hegoa-Nazioarteko Lankidetzari eta Garapenari Buruzko Ikasketa Institutuarekin batera antolatutako genituen *Gizarte-eraldaketarako hezkuntzako III. Jardunaldiak: lokala eta globala artikulatu pedagogikoki eraldatzaileak diren ekintzetan aurrera egiteko*. Hezkuntzaren, gizarte-erakundearen eta garapenerako lankidetzaren esparruko 120 pertsonak parte hartu zuten topaketa birtual horretan, eta, horietatik, % 78,3 emakumeak ziren.

Quitoko Universidad Andina Simón Bolívar ikastegiko Kultura Ikasketa Latinoamerikarren Doktoretzaren zuzendari Catherine Walsh-en eta Malagako Unibertsitateko katedradun Jose Ignacio Rivas-en arteko **elkarrizketa** tokiko-global ikuspegiari buruz gogoeta egiten eta ikasten lagundu zigen. Gainera, tokiko-global klabean pedagogikoki eraldatzaileak diren **askotariko esperientziak** ezagutu genituen.

1.3.2. Programen tresna berritzea

2020an, programen tresnaren berritze-prozesuarekin jarraitu genuen, eta horrek tokiko-global ikuspegiaren izango du bere nortasun-ezaugarri nagusia. Dekretu arautzaileko zirriborro berri batean gauzatu genuen tresna eta tresnaren barne-tramitazioa 2021ean amaitzea espero dugu.

1.4. Giza eskubideak

1.4.1. Emandako funtsen % 4a giza eskubideen defendatzaileak babesteko erreserbatzea

2020an, pertsonak, erakundeak, erkidegoak eta giza eskubideen sare defendatzaileak babesteko emandako funtsak emandako funts guztien % 4,56 izan ziren².

² Ekimen batzuetan ez da kontuan hartu dirulaguntzaren zenbateko osoa, espezifikoki babestera bideratutako zatia baizik. Ikus xehetasunak mapan.

Tresna	Onartutako ekimenak guztira	Emandako zenbatekoa guztira	Onartutako babes-ekimenen kopurua	Babeserako emandako zenbatekoa	Babeserako funtsak, emandako funtsen aldean
PRO K1	53	26.600.000,00 €	4	1.068.895,34 €	%4,02
PRO K3	20	4.266.292,33 €	5	593.992,60 €	%13,92
ZUZ	9	1.763.825,12 €	1	70.000,00 €	%3,97
Beste tresna batzuk	26	5.333.707,67 €	-	-	-
GUZTIRA	108	37.963.825,12 €	10	1.732.887,94 €	%4,56

2020an, dirulaguntza nominatibo bat eman genuen Eusko Jaurlaritzaren *Giza eskubideen defendatzaileak babesteko euskal programa* finantzatzeko (ikus 1.4.3. atala). CEAR-Euskadi da programa kudeatzen duen erakundea.

%16,61

Hego Amerika

Ekimen 1
287.831,24 €

%45,07

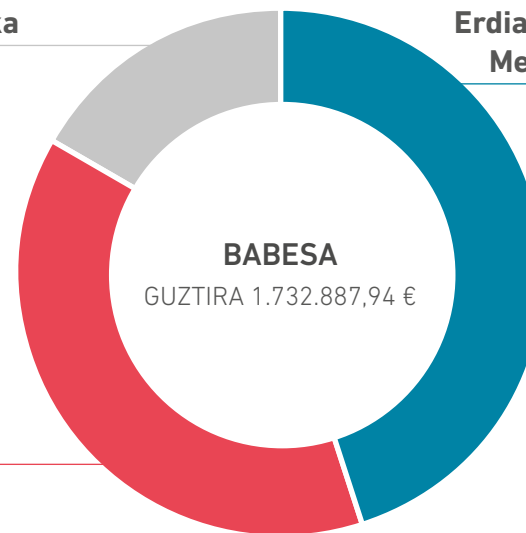
Erdialdeko Amerika, Mexiko eta Karibe

3 ekimen
781.064,10 €

%38,32

Euskadi

6 ekimen
663.992,60 €

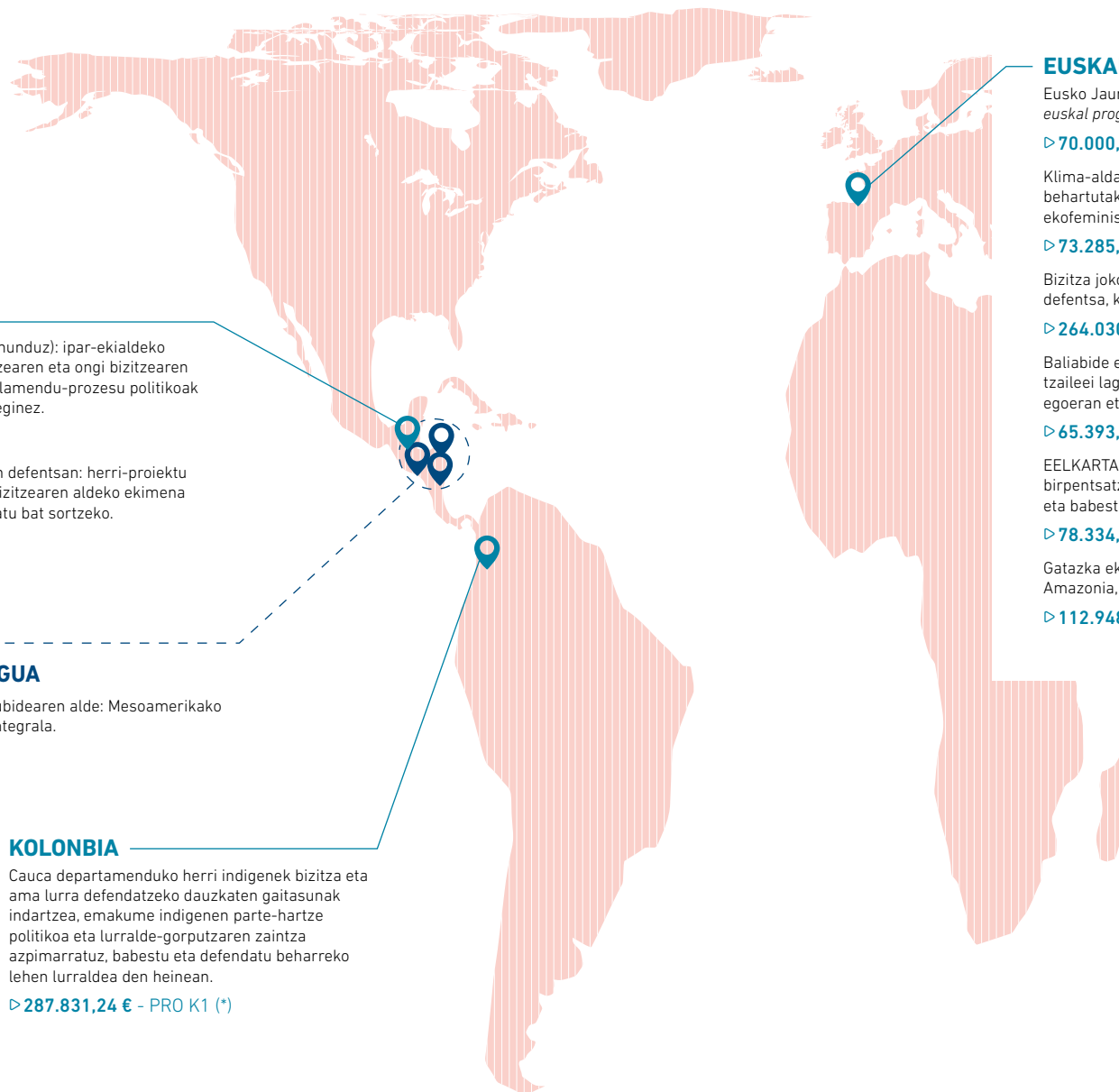
Giza eskubideen defendatzaileak babestera bideratutako ekimenak lehenesten ditugu, jasaten dituzten mehatxuak, kriminalizazioa, jazarpena, judizializazioa eta lekualdatze behartuak direla eta.

10

EKIMEN
ONARTU ZIREN

+ **1,7** €
MILIOI
EMAN ZIREN

Giza eskubideen defendatzaileen babesa

GUATEMALA

Kemok sa' Komonil (Komunitatea ehunduz): ipar-ekialdeko eskualdean, giza eskubideak baliatzearen eta ongi bizitzearen aldeko mugimendu sozialaren antolamendu-prozesu politikoak bultzatzea, estraktibismoari aurre eginez.

▷ **49.036,29 €** - PRO K1 (*)

K'iché maia herria bere eskubideen defentsan: herri-proiektu politiko baten aldeko bidean, ongi bizitzearen aldeko ekimena suspertzeko eta nazio anitzeko estatu bat sortzeko.

▷ **153.049,61 €** - PRO K1 (*)

EL SALVADOR, HONDURAS ETA NIKARAGUA

Giza eskubideak defendatzeko eskubidearen alde: Mesoamerikako emakume defendatzaileen babes integrala.

▷ **578.978,20 €** - PRO K1

KOLONBIA

Cauca departamenduko herri indigenek bizitza eta ama lurra defendatzeko dauzkaten gaitasunak indartzea, emakume indigenen parte-hartze politikoa eta lurralde-gorputzaren zaintza azpimarratuz, babestu eta defendatu beharreko lehen lurraldea den heinean.

▷ **287.831,24 €** - PRO K1 (*)

EUSKADI

Eusko Jauriaritzaren *Giza eskubideen defendatzaileak babesteko euskal programa* indartze.

▷ **70.000,00 €** - ZUZ

Klima-aldaketatik haratago: ingurumenaren degradazioak behartutako lekualdatzeen irakurketa bat, giza eskubideen eta ekofeminismoaren ikuspegitik.

▷ **73.285,80 €** - PRO K3 (*)

Bizitza jokoan: giza eskubideen eta ingurumen-eskubideen defentsa, klima-krisia eta komunikazioa.

▷ **264.030,00 €** - PRO K3

Baliabide espezializatuak giza eskubideen emakume defendatzaileei laguntza estrategikoa emateko, gatazkan, gatazka ondoko egoeran eta tentsio-egoeran dauden herrialdeetan.

▷ **65.393,66 €** - PRO K3 (*)

EELKARTASUNAK EHUNDUZ. Euskal elkartasun internazionalista birpentsatzea, feminista, ekologista eta migratzaileak artikulatuz eta babestuz lurraldearen defentsan.

▷ **78.334,84 €** - PRO K3 (*)

Gatazka ekosozialak eta bizitzaren emakume defendatzaileak: Amazonia, estraktibismoa eta ekintza kolektiboa.

▷ **112.948,30 €** - PRO K3 (*)

(*) Zenbateko horrek aditzera ematen du dirulaguntzatik zenbateko funtsak bideratzen diren giza eskubideen defendatzaileak babestera. Hau da, ez da dirulaguntza osoaren zenbatekoa.

1.4.2. eLankidetzaren babes-agente gisa indartzea

Giza eskubideak defendatzen dituzten pertsona, erakunde, komunitate eta sareen bizitzako eta laneko gune seguruagoak bermatzen laguntzeko, 2020an onartu genuen [Babeseko Ibilbide Orria 2020-2023. Giza eskubideen pertsona, erakunde, komunitate eta sare defendatzaileak](#).

Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubide, Biktimia eta Aniztasun Zuzendaritzarekin artikulatuta egin genuen lan hori, eta zuzendaritzak ere bere ibilbide-orria zehaztu zuen. Erakunde bakoitzaren espezifikotasunetik definitu dira bi dokumentuak, elkarren osagarri izango dira eta esparru erkidea dute.

Apustu horrekin, Eusko Jaurlaritzaren jarduna indartu nahi dugu babes-arloan, lankidetzako eta giza eskubideen alorreko eragileekin artikulatuta.

Babeseko Ibilbide Orriaren ardatzak

eLankidetzaren eta Giza Eskubide, Biktimia eta Aniztasun Zuzendaritzaren ibilbide-orriek sei jardun-ardatz erkide dituzte:

- ▶ Ezagutza eta sinergiak sortzea agenteen artean.
- ▶ Babes-arloko ekimenentzako sostengua.
- ▶ *Giza eskubideen defendatzaileak babesteko euskal programa.*
- ▶ Babeserako eta intzidentzia politikorako komunikazioa.
- ▶ eLankidetzaren eta Giza Eskubide, Biktimia eta Aniztasun Zuzendaritza barrutik sendotzea.
- ▶ Zabalkundea eta jarraipena.

Sei ardatz horiek zehazten dira ekintza bereizi eta osagarrietan, erakunde bakoitzaren dokumentu espezifikoetan.

1.4.3. Eusko Jaurlaritzaren Giza eskubideen defendatzaileak babesteko euskal programa

Aurreko urteetan bezalaxe, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubide, Biktimia eta Aniztasun Zuzendaritzak gidatutako *Giza eskubideen defendatzaileak babesteko euskal programa* kofinantzatu genuen eta bertan parte hartu genuen. eLankidetzatik euskal GGKEen artean zabaldu genuen deialdia, eta pertsona defendatzaileen hautaketa-prozesuan parte hartu genuen, baita beste gune batzuetan ere.

2020an, krisialdi sanitarioak eragindako egoerara egokitu behar izan zen programaren garapena. Beste zenbait gairen artean, luzatu egin zen pertsona defendatzaileen egonaldia Euskadin eta atzeratu egin ziren hartutako pertsonen jatorrizko herrialdeetarako jarraipen-misioak.

1.5. Generoa

1.5.1. Emandako funtsen % 20 emakumeak ahalduntzeko eta % 10 hegoaldeko erakunde feministentzako erreserbatzea

2020an, emandako funtsen % 34,37 emakumeak ahalduntzeko ekimenetarako izan ziren. Hegoaldeko erakunde feministei zuzendutako funtsen ehunekoari dagokionez, emandako funtsen guztizkoaren % 25,14ra iritsi ginen³.

Tresna	Onartutako ekimenak guztira	Emandako zenbatekoa guztira	Emakumeak ahalduntzeko onartutako ekimen kopurua	Emakumeak ahalduntzeko emandako zenbatekoa	Ahalduntzeko funtsak, emandako funtsen aldean	Tokiko bazkideak diren erakunde feministekiko ekimen kopurua	Tokiko bazkideak diren erakunde feministentzat emandako zenbatekoa	Erakunde feministentzako funtsak, emandako funtsen aldean
PRO K1	53	26.600.000,00 €	24	11.826.435,10 €	44,46%	24	9.302.486,03 €	%34,97
PRO K3	20	4.266.292,33 €	7	1.222.974,80 €	28,67%	-	-	-
PRE	22	4.200.000,00 €	-	-	-	2	240.798,61 €	%5,73
Beste tresna batzuk	13	2.897.532,79 €	-	-	-	-	-	-
GUZTIRA	108	37.963.825,12 €	31	13.049.409,90 €	34,37%	26	9.543.284,64 €	%25,14

³ 2020rako irizpide zehatzago bat ezarri dugu hegoaldeko erakunde feministei bideratuta funtsak kalkulatzeko: (i) ekimenean tokiko bazkide feminista bada edo, partzuergoan joanez gero, tokiko bazkide guztiak feministak badira, dirulaguntzaren % 100 biltzen da; eta (ii) ekimenean, partzuergoan joanez gero, partzuergoaren zati bat baino ez badute osatzen erakunde feministek, erakunde feminista horrek/horiek kudeatutako dirulaguntzaren zatia soilik biltzen da. Aurreko urteetan dirulaguntzaren % 100 bildu da, tokiko partzuergoen erakunde ez-feministak egonik ere. Ikus xehetasunak mapetan.

%5,06

Afrika

2 ekimen
659.962,24 €

% 4,26

Asia

Ekimen 1
555.721,02 €

%44,76

Hego Amerika

12 ekimen
5.840.709,34 €

%9,37

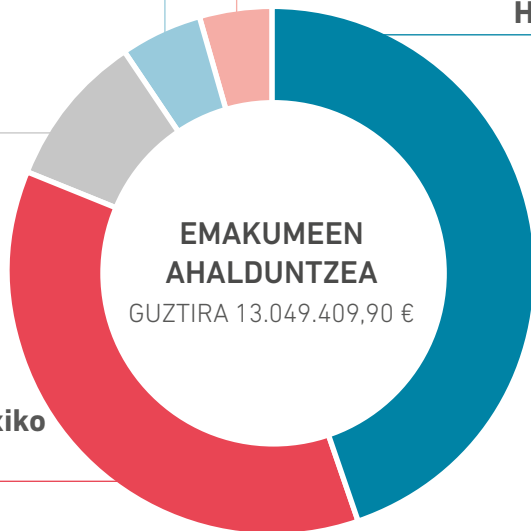
Euskadi

7 ekimen
1.222.974,80 €

%36,55

Erdialdeko Amerika, Mexiko eta Karibe

9 ekimen
4.770.042,50 €

%5,83

Afrika

3 ekimen
556.728,53 €

%8,35

Asia

3 ekimen
796.519,63 €

%49,30

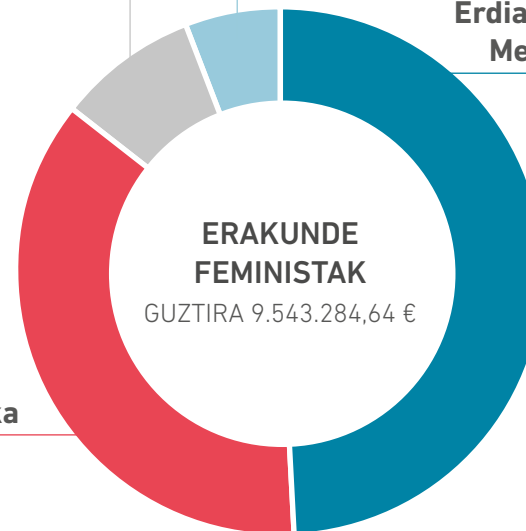
Erdialdeko Amerika, Mexiko eta Karibe

12 ekimen
4.704.455,13 €

%36,52

Hego Amerika

8 ekimen
3.485.581,35 €

Emakumeen ahalduntzea eta erakunde feministak (3/1)

31

EKIMEN
AHALDUNTZERAKO
ONARTU ZIREN

+ 13 MILIOI €

AHALDUNTZERAKO
EMAN ZIREN

26

EKIMEN
ERAKUNDE
FEMINISTENTZAKO
ONARTU ZIREN

+ 9,5 MILIOI €

ERAKUNDE
FEMINISTENTZAKO
EMAN ZIREN

● EMAKUMEEN AHALDUNTZEA

● ERAKUNDE FEMINISTAK

MEXIKO

Antolatutako eta artikulatutako emakume indigena eta nekazariak Chiapaseko emakumeen eskubideak bete daitezela bultzatzen dute, beren gaitasun politiko, sozial eta juridikoak indartuz, indarkeriarik gabeko bizitza duin bat izan dezaten.

▷ 529.656,20 € - PRO K1 - Centro de derechos de la mujer de Chiapas ●●

GUATEMALA

San Juan Sacatepéquez udalerrian emakume indigenek indarkeriarik gabeko bizitza bat izateko duten eskubidea defendatu eta eskatzeko erantzun komunitarioa hobetu da.

▷ 293.216,86 € - PRO K1 ●●

▷ 144.320,09 € - Asociación Grupo Integral de Mujeres Sanjuaneras (*) ●●

Petén departamenduko emakumeak beren autonomia baliatuz indarkeriari aurre egiteko: ongi bizitzeko, emakumeen arteko loturak indartuz.

▷ 562.961,33 € - PRO K1 - Asociación de Mujeres de Petén Ixqik ●●

Genero-indarkeriaren arreta integrala eta berdintasunerako parte hartzea Sololáko lau udalerritan.

▷ 508.566,94 € - PRO K1 ●●

▷ 262.146,97 € - Asociación de Mujeres Luqueñas para el Desarrollo Integral (*) ●●

Komunitate indigenen eskubide ekonomiko eta politikoak sustatuz, bereziki indarkeriatik bizirik atera diren Q'eqchi emakumeen eskubideak.

▷ 194.593,88 € - PRO K1 - Mujeres Transformando el Mundo (*) ●●

HONDURAS

Mujeres EnRed: indarkerien aurkako eta justizia eskuratzeko bideak birdefinituz.

▷ 592.803,40 € - PRO K1 ●●

▷ 512.966,37 € - Asociación Calidad de Vida + Las Hormigas (*) ●●

Emakume, gazte, LGBTIQ eta ingurumenaren defendatzaileen borroka kolektibo eta eraldatzaileak gurutzatuz, indarkeria matxistari aurre egiteko.

▷ 468.799,00 € - PRO K1 - Unidad de Desarrollo Integral de la Mujer y la Familia (*) ●●

EL SALVADOR, HONDURAS ETA NIKARAGUA

Giza eskubideak defendatzeko eskubidearen alde: Mesoamerikako emakume defendatzaileen babes integrala.

▷ 578.978,20 € - PRO K1 - Colectiva Feminista + Centro de Derechos de Mujeres ●●

EL SALVADOR

Lan-eskubideak benetan bete daitezela bultzatuz, sexu- eta genero-aniztasunetik.

▷ 100.000,00 € - PRO K1 - ORMUSA (*) ●●

Emakumeentzat eta LGBTI pertsonentzat indarkeriarik gabeko bizitza bat sustatzea.

▷ 534.031,22 € - PRO K1 - ORMUSA ●●

Ahaldundutako emakumeak sexu- eta ugalketa-eskubideak defendatzearen eta indarkeria desagerraraztearen alde.

▷ 571.367,20 € - PRO K1 ●●

▷ 217.540,72 € - Las Mélidas (*) ●●

Emakume eta gazteen genero-eskubideak indartuz desgaitasunaren ikuspegitik, San Vicenteko lau udalerritan.

▷ 598.461,15 € - PRO K1 - Movimiento Salvadoreño de Mujeres ●●

(*) Erakunde feministek zuzenean kudeatutako dirulaguntzaren zenbatekoa adierazten du zifra horrek.

Emakumeen ahalduntzea eta erakunde feministak (3/2)

31

EKIMEN
AHALDUNTZERAKO
ONARTU ZIREN

+ 13 MILIOI €

AHALDUNTZERAKO
EMAN ZIREN

26

EKIMEN
ERAKUNDE
FEMINISTENTZAKO
ONARTU ZIREN

+ 9,5 MILIOI €

ERAKUNDE
FEMINISTENTZAKO
EMAN ZIREN

● EMAKUMEEN AHALDUNTZEA

● ERAKUNDE FEMINISTAK

(*) Erakunde feministek zuzenean kudeatutako dirulaguntzaren zenbatekoa adierazten du zifra horrek.

PERU

Ipar Limako eta Hego Limako emakumeak antolatuz eta sareak ehunduz, genero-indarkeriarik gabeko bizitza bat izateko eskubidea baliatzeko eta eskatzeko.

▷ 398.732,46 € - PRO K1 ●

▷ 91.993,42 € - Estudio para la Defensa de los Derechos de la Mujer (*) ●

Gizartearen eta erakunde publikoen artean itunak ezartzeko estrategiak, emakumeen eta LGTBI pertsonen aurkako genero-indarkeriari aurre egitearren.

▷ 571.722,51 € - PRO K1 - CENDIPP ●●

Mugimendu feminista indartzuz, oztopo instituzionalak eraitsiz eta eredu soziokulturalak deseginez, emakumeek indarkeriarik gabeko bizitza bat izateko duten eskubidea hobetzean arreta berezia jarritz.

▷ 546.242,51 € - PRO K1 - Movimiento Manuela Ramos ●●

Emakume antolatuak, ekintzaileak eta gizarte-erakundeak eskualde-koordinakunde feminista batean artikulatu dira Canchis probintzian, beren eskubide indibidual eta kolektiboak defendatu eta baliatzeko eta indarkeriarik gabeko bizitza baten alde egiteko.

▷ 318.538,00 € - PRO K1 - Centro Flora Tristán ●●

Emakume-sareak: genero-indarkeriari aurre egiteko estrategia.

▷ 592.487,80 € - PRO K1 - CENDIPP ●●

BOLIVIA

Pertsonen salerosketarik gabeko bizitza San Borja udalerriko landa- eta hiri-eremuan.

▷ 469.452,48 € - PRO K1 ●

Jatorrizko emakume indigena nekazarien lidergoa, ahalduntzea eta parte-hartze politikoa.

▷ 419.927,58 € - PRO K1 - Confederación Bartolina Sisa ●●

Zaintzen duten hiri eta komunitateak.

▷ 589.257,53 € - PRO K1 ●

▷ 344.753,97 € - Instituto de formación femenina integral (*) ●

Quiabaya udalerriko emakume indigenak ahalduntzea, indarkeriarik gabeko bizitza bat izateko eskubidea baliatzeko aukera izan dezaten.

▷ 598.167,42 € - PRO K1 ●

KOLONBIA

Libano udalerrian berdintasuna sustatuz, politika publikoen eraikuntzatik, eta emakumeen parte-hartze eta ahalduntzetik.

▷ 397.000,00 € - PRO K1 ●

Emakumeak lurraldeak ehunduz. Planadas udalerrian genero-berdintasunaren alde aurrera eginez, emakumeen lidergoa eta eragin politikotik eta zaintzaren birbanaketatik.

▷ 341.000,00 € - PRO K1 ●

Medellinen eta Aburrá haranaren iparraldean lurraldeak ekonomia eta nekazari-bizitza bereziki babestuz, bakeari ekarpen bat eginez.

▷ 599.915,56 € - PRO K1 - Penca de Sábila ●

BRASIL

Nekazari- eta herri-feminismoa, lokaletik globalerainoko eraikuntza bat La Vía Campesinan.

▷ 598.181,05 € - PRO K1 ●

31

EKIMEN
AHALDUNTZERAKO
ONARTU ZIREN

+ **13** €
MILIOI

AHALDUNTZERAKO
EMAN ZIREN

26

EKIMEN
ERAKUNDE
FEMINISTENTZAKO
ONARTU ZIREN

+ **9,5** €
MILIOI

ERAKUNDE
FEMINISTENTZAKO
EMAN ZIREN

● EMAKUMEEN AHALDUNTZEA
● ERAKUNDE FEMINISTAK

Emakumeen ahalduntzea eta erakunde feministak (3/3)

EUSKADI

Emakumeek martxan: euskal emakumeak munduko emakume migratzaileen giza eskubideen defentsan.

▷ **303.588,04 €** - PRO K3 ●

Indarkeria sinbolikoaren eta sexu- eta genero-aniztasunaren gaineko eraldaketa soziala sortuz hezkuntza-, osasun- eta unibertsitate-eremuetan, ikuspegi lokal-global batetik.

▷ **215.026,00 €** - PRO K3 ●

Gazteak patriarkatua desmuntatzen: indarkeria matxisten amaiera sustatuz begirada global batekin, hezkidetzatik eta zaintzen pedagogiatik.

▷ **151.792,61 €** - PRO K3 ●

Gender II: nerabe eta gazteen artean indarkeria matxistaren aurkako tratu onak lantzeko hezkuntza-proposamena.

▷ **74.617,30 €** - PRO K3 ●

Herritartasun kritikoa global bat bultzatu, fundamentalismoen aurrean sexu- eta ugalketa-eskubideak berdintasunez sustatuko duena.

▷ **125.856,44 €** - PRO K3 ●

Aliantza feministak ehunduz Afrikako emakumeen giza eskubideen alde.

▷ **102.100,00 €** - PRO K3 ●

Justizia eskatzen duten askotariko emakumeen ahotsak. Guatemala-Euskal Herria.

▷ **249.994,41 €** - PRO K3 ●

SEAD

Saharako emakumeak ahalduntzeko gaitasunak indartzuz.

▷ **85.492,32 €** - PRO K1 ●

▷ **39.338,73 €** - Unión Nacional de Mujeres Saharaus (*) ●

BURUNDI

Landa-ingurunean elikadura-burujabetza eta emakumeen parte-hartzea sustatzea.

▷ **67.830,86 €** - PRO K1 - Collectif Des Associations et ONG Féminines du Burundi (*) ●

ETIOPIA

Emakumeen giza eskubideen sustapena eta defentsa genero-indarkeriaren aurkako borrokan, Kafta Humera eta Welkait eremuetan, Tigray eskualdean.

▷ **449.558,94 €** - PRO K1 - Women's Association of Tigray ●

TANZANIA

Afrikan, La Vía Campesina mugimenduko emakume eta gazteen artikulazioak indartzea, nekazari-feminismoaren, prestakuntza politikoaren eta gune estrategikoetan parte hartzearen bitartez.

▷ **574.469,92 €** - PRO K1 ●

PALESTINA

Laguntza psikosozial komunitarioa Gazako Zerrendako gazatarrentzat.

▷ **199.998,61 €** - PRE - The Union of Palestinian Women Committees ●

Okupazioaren mendeko palestinarren eskubideen eta duintasunaren babes integrala, genero-berdintasunari, haurren babesari eta hondamendi-arriskua murrizteari arreta berezia eskainiz.

▷ **40.800,00 €** - PRE - Psycho Social Counseling Center for Women (*) ●

INDIA

Emakumeak ahalduntzea ikuspegi ekofeminista batetik, emakumeen elikagaien eta hazien gaineko burujabetza indartuko duten politika publikoen elaborazioan parte har dezaten.

▷ **555.721,02 €** - PRO K1 - Navdanya Trust ●●

(*) Erakunde feministek zuzenean kudeatutako dirulaguntzaren zenbatekoa adierazten du zifra horrek.

1.5.2. Erakunde barneko generoari buruzko V. jardunaldien antolakuntza

Genero-berdintasunaren aldeko antolamendu aldaketarako prozesuen inguruan esperientziak eta ikaskuntzak sakontzen eta trukatzeko, abenduan antolatu genituen, Euskadiko GGKEn Koordinakundearekin batera, *Erakunde barneko generoari buruzko V. jardunaldiak: aurrekontuak lupa feministarekin*. Edizio horretan, genero-ikuspegia duten aurrekontuei buruz eztabaidatu zen, hainbat erreminta eta aurrerapen trukatu, baita etorkizunera begirako erronkak ere.

Lehen zati batean, Yolanda Jubeto ekonomialari feministak sartu zuen gaia; genero-ikuspegia duten aurrekontuen lehenengo pausuei buruz hitz egin zuen; zein testuingurutan sortzen diren eta zeri erantzuten dioten, eta berdintasun-terminotan aurrekontuak eragiteko duen egiazko gaitasunari buruzko hausnarketa partekatu zuen. Ondoren, Koordinakundearen genero-lantaldeak momentura arte emandako pausoak azaldu zituen.

Erakunde-esperientziak bildu zituen bigarren zatiak, eta bertan foru-aldundiek erakunde publikoetan genero-ikuspegia sartzeko dauzkaten prozesu eta erremintak azaldu zituzten.

84 pertsonak parte hartu zuen jardunaldietan, eta, horietatik, % 85,5 emakumeak ziren.

Bildutako iradokizunak

- Erreminta praktikoetan gehiago sakontzea.
- Esperientzia askotarikoagoak ezagutzea.
- Aurrekontuei buruzko prestakuntza espezifikoa ikuspegi feministekin egitea garapenerako lankidetzaproiektuetarako.

1.6. Afrika

1.6.1. Emandako funtsen % 25 Afrikako kontinenterako erreserbatzea

2020an, Afrikara zuzendutako funtsak, emandako funts guztien % 23,12 izan ziren.

Tresna	Onartutako ekimenak guztira	Emandako zenbatekoa guztira	Ekimen kopurua Afrikan	Afrikan emandako zenbatekoa	Afrikarako funtsak, emandako funtsen aldean
PRO K1	53	26.600.000,00 €	15	6.485.492,32 €	%24,38
PRE	22	4.200.000,00 €	12	2.290.353,96 €	%54,53
Beste tresna batzuk	33	7.163.825,12 €	-	-	-
GUZTIRA	108	37.963.825,12 €	27	8.775.846,28 €	%23,12

27

EKIMEN
ONARTU ZIREN

+ **8,7** €
MILIOI
EMAN ZIREN

Afrika (2/1)

NIGER

Diffa hirian, kalteberak diren edo kalteberak izateko arriskuan dauden emakume eta neskei laguntza humanitarioa eta babesa jasotzeko eskubidea erraztea.

▷ 118.491,97 € - PRE

HEGO SUDAN

Laguntza integrala talde eta indar amatuetatik askatutako neska-mutilentzat.

▷ 200.000,00 € - PRE

RUANDA

Kalteberatasun-egoeran dauden neska-nerabeen eskubideak bermatzea, haien ahalduntzea eta parte-hartzea sustatuz eta kalitatezko zerbitzu publikoen berdintasuna eta gaitasunak indartuz.

▷ 599.999,99 € - PRO K1

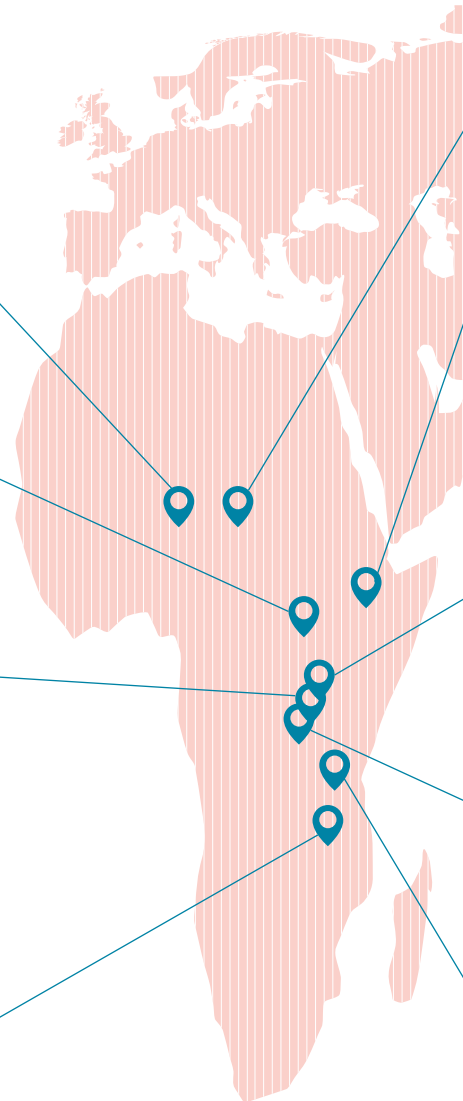
TUBEHO NEZA: Kamonyi barrutiko emakumeen ahalduntze pertsonala, kolektiboa eta komunitarioa, haien egoera soziosanitarioa hobetzeko oinarrizko higieena eta saneamendua sustatu.

▷ 511.673,54 € - PRO K1

MALAWI

Eskolan higieena, saneamendua eta ura eskuratzeko aukera bermatuz energia jasangarrien laguntzarekin, haurren eta komunitatearen parte-hartzea, haurrak ahalduntzea eta landako eta hiri-inguruetak eremuetan kultura-aldaketak sustatzea, oztopoak kentzeko nesken hezkuntzarako eskubidea baliatzeko bidean.

▷ 561.041,76 € - PRO K1

TXAD

Eraldatzeko hezkuntza: "Fe y Alegría" eskoletan hezkuntza hobetzea.

▷ 261.783,80 € - PRO K1

ETIOPIA

Neska-mutilen eta emakume haurdun eta bular-emaile errefuxiatuen nutrizio-kondizioak hobetzea.

▷ 200.000,00 € - PRE

Emakumeen giza eskubideen sustapena eta defentsa genero-indarkeriaren aurkako borrokan, Kafta Humera eta Welkait eremuetan, Tigray eskualdean.

▷ 449.558,94 € - PRO K1

UGANDA

Hego Sudango errefuxiatuen artean erresilientzia eraikitzea osasunaren ikuspegi integral bati jarraikiz; hau da, genero-gaiak aintzat hartuz eta elkarbizitza baketsua sustatuz.

▷ 199.589,41 € - PRE

BURUNDI

Landa-ingurunean elikadura-burujabetza eta emakumeen parte-hartzea sustatzea.

▷ 594.486,03 € - PRO K1

TANZANIA

Hezkuntza-sistema eta akonpainamendu psikosoziala hobetzea Mtendeliko kanpamentuko Burundiko errefuxiatuentzat.

▷ 200.000,00 € - PRE

Afrikan, La Vía Campesina-ko emakume eta gazteen artikulazioak indartzea, nekazari-feminismoaren, prestakuntza politikoaren eta gune estrategikoetan parte hartzearen bitartez.

▷ 574.469,92 € - PRO K1

27

EKIMEN
ONARTU ZIREN

+ **8,7** €
MILIOI
EMAN ZIREN

Afrika (2/2)

SEAD

Gazteen nutrizio-baldintzak hobetzea Tindufen, Saharako errefuxiatuen kanpamentuetako hezkuntza-zentroetan.

▷ **199.335,39 €** - PRE

Elikadura-segurtasuna Tindufen, Saharako errefuxiatuen kanpamentuetan.

▷ **200.000,00 €** - PRE

Meheris eskualdean ura banatzeko sistema indartzea.

▷ **173.099,34 €** - PRE

Saharako emakumeak ahalduzko gaitasunak indartz.

▷ **85.492,32 €** - PRO K1

SENEGAL

Ziguinchor eskualdean bakegintzan eta ondasun natural komun defentsa laguntzea, emakumeen eskubideak toki-gobernantzan txertatzean oinarritutako ikuspegi batetik.

▷ **332.213,90 €** - PRO K1

Gizarte zibilaren antolamendua eta eragiteko gaitasunak indartzea, familia-nekazaritza garatzeko desparekotasunen kontra borrokatzeko estrategia gisa.

▷ **259.061,18 €** - PRO K1

Landa-emakumeak ahalduzko eta sare komunitarioak indartzea, Ziguinchor eskualdean lurrrerako eskubidearen defentsa errebindikatze.

▷ **182.504,87 €** - PRO K1

NIGERIA

Kamerungo errefuxiatuen eskura kalitatezko osasun-zerbitzuak jartzea eta babestea.

▷ **200.000,00 €** - PRE

MALI

Mopti eta Segou eskualdeetan krisi humanitarioek kaltetutako haurrei kalitatezko hezkuntza seguru bat bermatzea.

▷ **200.000,00 €** - PRE

Nekazaritzarako, elikadurarako eta merkataritzarako politika publikoak sortzeko esparruan laguntzea, elikadura-burujabetzaren, nekazaritza ekologikoko ereduaren eta nekazari-eskubideen printzipioetan oinarrituta, La Vía Campesina indartz.

▷ **504.507,47 €** - PRO K1

Emakumeen parte-hartzea indartzea estrategia komunitarioen garapenean, Kebila komun elikadura- eta nutrizio-segurtasuna hobetzeko, ingurumen-jasangarritasunean eta genero-berdintasunean oinarritutako ikuspegi bati jarraikiz.

▷ **420.410,40 €** - PRO K1

KONGOKO ERREPUBLIKA DEMOKRATIKOA

Laguntza humanitaria Lusendako kanpamentuan eta Mulongwen finkatutako Burundiko familia errefuxiatuentzat eta harrerako komunitatearentzat.

▷ **200.000,00 €** - PRE

Sexu-indarkeriaren biktima diren emakumeen osasun mentaleko zerbitzuak eskuratzeko eskubidea bultzatuz osasun mentaleko eta laguntza psikosozialeko ikuspegi batetik, Hego Kivu eskualdean konpondu gabeko gatazka baten testuinguruan.

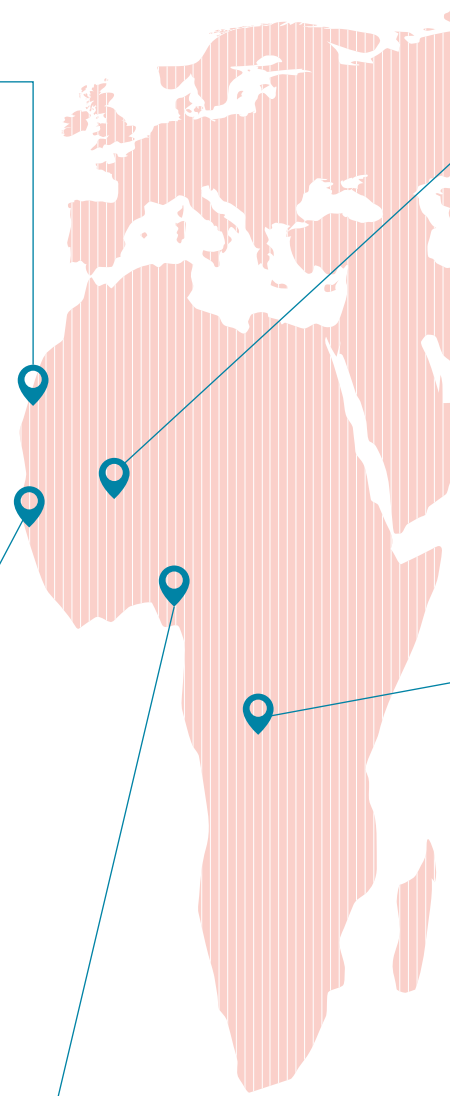
▷ **199.837,85 €** - PRE

Hego Kivu eskualdeko berrogei herritan gizarte zibila indartzea, giza eskubideen defentsa eta elkarbizitza baketsua sendotzeko.

▷ **548.684,07 €** - PRO K1

Landa-ingurunean emakume-lidergoa indartzea eta Kinshasa, Kongo-Zentral eta Haut-Katanga probintzietako nekazari-emakumeen erosalhmena biderkatzea, nekazaritza ekologikoaren bitartez.

▷ **599.604,13 €** - PRO K1

1.6.2. Afrikako tokiko erakundearen gaitasunak indartzeko ikasguneak sortzea

eLankidetzatik bultzatu, indartu eta zabaldu nahi dugu lankidetzaren Afrikako kontinentean. 2017an, Afrikan lan egiten duten euskal erakundearen eskariari erantzunez, kudeatzeko eta proiektuak egiteko gaitasunak sendotzeko prozesu bat hasi genuen Senegaleko tokiko erakundeekin zuzenduta. Esperientziaren balorazio positiboak ekimen hori herrialdean errepikatzea eraman gintuen eta Kongoko Errepublika Demokratikoan zabaltzea bi zuzeneko dirulaguntzen bidez 2019an.

Prestakuntza Senegaleko GGKEen Koordinakundearekin (CONGAD)

2020ko martxo eta abuztu bitartean, bost prestakuntza-saio egin ziren, 150 pertsonaren parte-hartzearekin; MS Project erreminta eta erreminta horrek proiektuak egiteko, finantzaketa bilatzeko, plangintzarako, kudeaketa eta jarraipenerako eta ebaluaziorako duen erabilera ardatz hartuta.

Lekua	Data	Zein eskualderi zegoen zuzendua
Saly (Mbour)	Martxoaren 9 -13	Dakar
Kolda	Uztailaren 8-12	Kolda, Sédhiou, Kédougou eta Ziguinchor
Saint – Louis	Uztailaren 15-19	Saint-Louis eta Matam
Thiès	Abuztuaren 8-12	Thiès, Diourbel eta Louga
Sokone (Fatick-eko eskualdea)	Abuztuaren 13-17	Kaolack, Fatick, Kaffrine eta Tambacounda

“ Beharrezkotzat jotzen dugu euskal erakundeekin lan egiten duten GGKE senegaldarren eta CONGADen arteko harreman zuzena sustatu eta sendotzea; izan ere, elkarlanerako, ezagutza trukerako eta elkartasunerako sare bat sortzea errazten du.

eLankidetzarekin egindako hitzarmena jarraitzen duen CONGADeko batzordea

Formazioaren balorazioan, balioa eman zitzaizkien prestakuntzetan kasu praktikoen eta ariketen erabilera eta tailerretan parte hartzaileen artean sortutako interakzioari. Balorazioak oso positiboak izan ziren prestakuntzari, edukiei, erremintei eta prestatzaileari dagokionez.

Prestakuntza Kongoko Errepublika Demokratikoko GGKEen Koordinakundearekin (CNONGD)

2020ko urri eta abendu bitartean, hiru prestakuntza-saio egin ziren proiektuen formulazioari buruz, oinarritzko gizarte-erakundeetako 120 pertsonaren parte-hartzearekin; horietatik, % 35 emakumeak ziren.

Lekua	Data	Zein eskualderi zegoen zuzendua
Kinshasa	Urriaren 19-23	Kinshasa
Goma	Abenduaren 14-16	Ipar Kivu
Kiwandja	Abenduaren 17-19	Ipar Kivu

Herrialdeko GGKEen koordinakundeak helarazitako balorazioen arabera, bertaratutako pertsonen aktiboki parte hartu zuten eta prestakuntza-helburuak lortu ziren. Horrekin espero da proiektu bideragarriak sortzeko autonomia sendotzen laguntzea, arreta berezia jarriz genero-ikuspegiari eta baliabideen bilaketari.

1.6.3. Afrikan eta Afrikako agenteekin ekimenak eta ekintzak sustatzea

2020an, Afrikako zenbait herritan ekimenak bultzatuz jarraitu genuen AUZO(LAN)KIDEAK HEZKUNTZAN eta AUZO(LAN)KIDEAK INGURUMENEAN ekimenei bidez.

AUZO(LAN)KIDEAK HEZKUNTZAN

UNICEF-Espainiako Komiteari emandako 2018ko zuzeneko dirulaguntza baten bidez, laguntza eman genien Kamerungo lehen hezkuntzako zenbait eskolari. Helburua zen eguzki-energia baliatu irakatsi-ikasteko prozesuan teknologia berriak sartzeko, inoiz baino beharrezkoagoak baitira hezkuntza-prozesuetan COVID-19aren testuinguruan.

Era berean, 2018ko zuzeneko dirulaguntza baten bidez, jarraitu genuen laguntzen *Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainari*, Euskadin zein Beninen, Burkina Fason eta Senegalen. Laguntza hori kanpainak sendotzera, *Hezkuntzaren aldeko Munduko Ekintza Astea* abiaraztera eta horrek dakarren baterako lanera bideratu zen. 2020an Euskadin jardunbide egokiei eta Afrikako hezkuntzaren egoerari buruzko konferentzia bat egitea aurreikusten zen, baina pandemia zela-eta 2021ean egitea proposatu zen.

AUZO(LAN)KIDEA INGURUMENEAN

Ingurumen-kalitatea, baliabideen kudeaketa jasagarria eta ekosistemen kontserbazioa hobetzeari lotutako estrategien garapena indartzeko erronkarekin, 2020an jarraitu genuen BC3-Basque Centre for Climate Change-Klima Aldaketa Ikergai erakundearen eta Kantabriako Unibertsitateko Ingurumen Hidraulikako Institutuaren Senegalen gauzatzen ari ziren ekimenarekin. Bi erakunde azterlan bat burutu zuten Dakarko kostaldean klima-aldaketak izan ditzakeen efektuak zehazteko, baita aldaketa horiek arintzeko eta horietara egokitzeko neurriak identifikatzeko ere. 2019ko zuzeneko dirulaguntza batean kokatzen da proiektu hori.

Bestalde, pandemiak eragindako beharrezkoak ziren egokitzapenekin, 2018ko zuzeneko dirulaguntza baten markoan, INADES-Formation erakundeak intereseko 50 esperientziaren hautaketarekin, idazkuntzarekin eta grabaketarekin jarraitu zuen klima-aldaketari egokitzeko arloan, baita landa-gobernantza inklusiboaren arloan ere Afrikako 11 herrialdetan. 2020an, Euskadin klima-aldaketara egokitzeko jardunbide egokien trukeari buruzko topaketa bat egitea aurreikusita zegoen, baina pandemia zela-eta bertan behera utzi zen, eta 2021ean egitea dago aurreikusia.

1.7. Ekintza Humanitaria – gatazkak eta beste indarkeria-egoera batzuk

1.7.1. Emandako funtsen % 9 gatazketan eta beste indarkeria-egoera batzuetan zentratutako ekimenetarako erreserbatzea

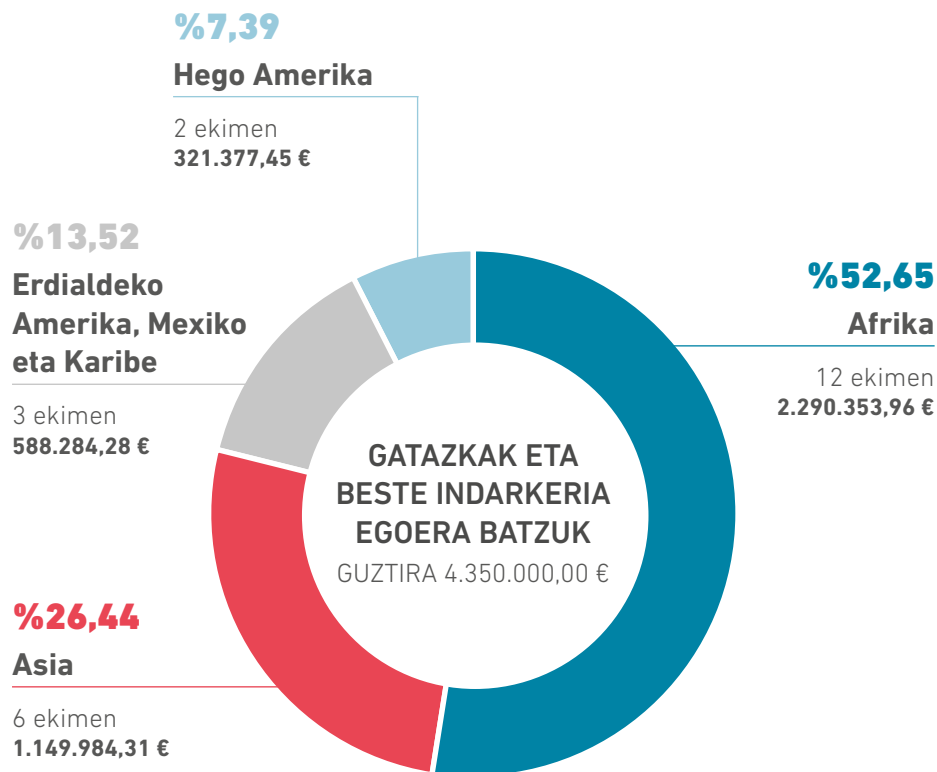
2020an, gatazketan eta beste indarkeria-egoera batzuetan zentratutako ekimenetarako funtsak, emandako funts guztien % 11,46 izan ziren⁴. Pandemiak eragindako larrialdi-egoera dela-eta, ekintza humanitariarako aurreikusitako funts guztiak ekintza humanitarioko

Tresna	Onartutako ekimenak guztira	Emandako zenbatekoa guztira	Gatazketan gauzaturako ekimenen kopurua	Gatazketan emandako zenbatekoa	Gatazketarako funtsak, emandako funtsen aldean
PRE	22	4.200.000,00 €	22	4.200.000,00 €	% 100,00
ZUZ	9	1.763.825,12 €	1	150.000,00 €	% 8,50
Beste tresna batzuk	77	32.000.000,00 €	-	-	-
GUZTIRA	108	37.963.825,12 €	23	4.350.000,00 €	% 11,46

⁴ Ehuneko horrek ez du biltzen Larrialdietan Erantzuteko Funts Zentralari (CERF, ingelesezko sigletan) emandako zuzeneko dirulaguntza, hondamendi naturalen ondoriozko zein gatazken testuinguruekin eta beste indarkeria-egoera batzuekin lotutako larrialdi humanitarioei erantzuten dietako. Larrialdietan Erantzuteko Funts Zentralari buruzko informazio gehiago 1.7.3. atalean.

proiektuen modalitatearen bitartez bideratzea erabaki zen, ondoz ondoko konkurrentziako esleipen-prozeduraren bidez, etengabe irekitakoa.

2020an, zuzeneko dirulaguntza bat eman genion UNRWako Espainiako Komitea Elkarteari, Gazako Zerrendan COVID-19aren prebentzioan laguntza eskaintzeko.

23

EKIMEN
ONARTU ZIREN

+4,3
MILIOI €
EMAN ZIREN

Gatazkak eta beste indarkeria-egoera batzuk (2/1)

MEXIKO

Oro har indarkeriaren, eta bereziki generoan oinarritutako indarkeriaren eraginpean dauden edo biktima diren iragaitzako migratzaile, errefuxiatu eta harrerako herritarren babes humanitarioa.

▷ 200.000,00 € - PRE

Mugaldean, haur eta nerabe migratzaileen premiei erantzun humanitario bat ematea.

▷ 200.000,00 € - PRE

GUATEMALA

Laguntza humanitaria Petén departamenduan bestelako indarkeria-egoerengatik desplazatutako pertsonentzat.

▷ 188.284,28 € - PRE

KOLONBIA

Emakume seguru eta babestuak gatazka armatuko, migrazio-krisiko eta COVID-19aren ondoriozko pandemiako testuinguruan, Arauca departamenduan.

▷ 121.415,45 € - PRE

KOLONBIA ETA VENEZUELA

Ekintza humanitario eta adiskidetzeko prozesuen akonpainamendua, mugaldeko eremuetan behartutako migrazio- eta desplazamendu-egoeran dauden Kolonbiako eta Venezuelako herritarrentzat.

▷ 199.962,00 € - PRE

SIRIA

Palestinako errefuxiatuen bitzta duin eta seguru baterako eskubidea gauzatzen lagundu, eskudiruzko laguntzaren bidez.

▷ 200.000,00 € - PRE

LIBANO

Laguntza medikoa eta psikosoziala errefuxiatuentzat.

▷ 199.999,95 € - PRE

PALESTINA

Laguntza psikosozial komunitarioa Gazako Zerrendako gazatarrentzat.

▷ 199.998,61 € - PRE

Okupazioaren mendeko palestinarren eskubideen eta duintasunaren babes integrala, genero-berdintasunari, haurren babesari eta hondamendi-arriskua murrizteari arreta berezia eskainiz.

▷ 199.985,75 € - PRE

Israelen okupazio-politiken biktima diren haurrak babesteko neurriak indartuz.

▷ 200.000,00 € - PRE

Gazako Zerrendan COVID-19ari aurre egiteko prebentzioa bultzatzea.

▷ 150.000,00 € - ZUZ

23

EKIMEN
ONARTU ZIREN

+ **4,3** €
MILIOI
EMAN ZIREN

Gatazkak eta beste indarkeria-egoera batzuk (2/2)

SEAD

Gazteen nutrizio-baldintzak hobetzea Tindufen, Saharako errefuxiatuen kanpamentuetako hezkuntza-zentroetan..

▷ 199.335,39 € - PRE

Elikadura-segurtasuna Tindufen, Saharako errefuxiatuen kanpamentuetan.

▷ 200.000,00 € - PRE

Meheris eskualdean ura banatzeko sistema indartzea.

▷ 173.099,34 € - PRE

MALI

Mopti eta Segou eskualdeetan krisi humanitarioek kaltetutako haurrei kalitatezko hezkuntza seguru bat bermatzea.

▷ 200.000,00 € - PRE

NIGER

Diffa hirian, kalteberak diren edo kalteberak izateko arriskuan dauden emakume eta neskei laguntza humanitaria eta babesa jasotzeko eskubidea erraztea.

▷ 118.491,97 € - PRE

NIGERIA

Kamerungo errefuxiatuen eskura kalitatezko osasun-zerbitzuak jartzea eta babestea.

▷ 200.000,00 € - PRE

KONGOKO ERREPUBLIKA DEMOKRATIKOA

Laguntza humanitaria Lusendako kanpamentuan eta Mulongwen finkatutako Burundiko familia errefuxiatuentzat eta harrerako komunitatearentzat.

▷ 200.000,00 € - PRE

Sexu-indarkeriaren biktime diren emakumeen osasun mentaleko zerbitzuak eskuratzeko eskubidea bultzatuz osasun mentaleko eta laguntza psikosozialeko ikuspegi batetik, Hego Kivu eskualdean konpondu gabeko gatazka baten testuinguruan.

▷ 199.837,85 € - PRE

ETIOPIA

Neska-mutilen eta emakume haurdun eta bular-emaile errefuxiatuen nutrizio-kondizioak hobetzea.

▷ 200.000,00 € - PRE

HEGO SUDAN

Atención integral a niños y niñas liberadas de grupos y fuerzas armadas.

▷ 200.000,00 € - PRE

UGANDA

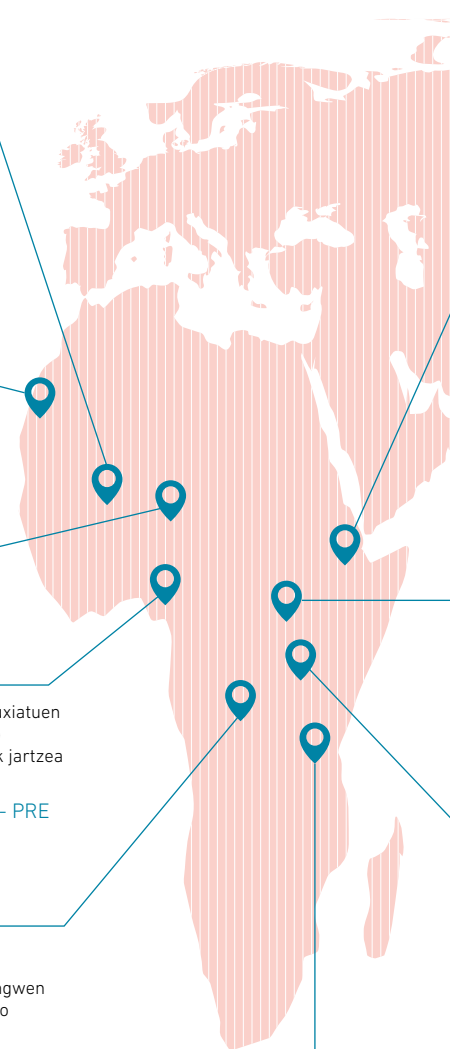
Laguntza integrala talde eta indar amatuetatik askatutako neska-mutilentzat.

▷ 199.589,41 € - PRE

TANZANIA

Hezkuntza-sistema eta akonpainamendu psikosoziala hobetzea Mtendeliko kanpamentuko Burundiko errefuxiatuentzat.

▷ 200.000,00 € - PRE

2020an, zuzeneko dirulaguntza bat eman genion UNRWako Espainiako Komitea Elkarteari, Gazako Zerrendan COVID-19aren prebentzioan laguntza eskaintzeko.

1.7.2. Xede-biztanleriaren partaidetza eta kontu-emateari buruzko txostenaren argitalpena

Parte-hartzea eta kontu-ematea ekintza humanitariorako gako-gaiak diren arren, eta laguntza eta esku-hartze humanitarioak onartzeko eta dagokien jarraipena egiteko balioesten diren elementuak izanik ere, erakundeek eragozpen ugari izaten dituzte prakti-

kan jartzeko. Esperientzia sakontzeko eta esperientziatik ikasteko, ***Ekintza humanitarioan xede-biztanleriaren partaidetza eta kontu-emateari buruzko txostena*** egin zen, Fernando Almansa kontsultore independente humanitarioak egindako lan baten bidez.

Txostenak jasotzen du gaiaren egoera, nazioartean adostutako marko teoriko nagusiak eta eLankidetzatik azken hiru urteetan babestutako esku-hartzeen praktiken azterketa bat, eta ondorioak eta gomendioak ateratzen ditu.

1.7.3. Larrialdietan Erantzuteko Funts Zentralari ekarpena

2019az geroztik, larrialdi humanitarioei erantzuten ari gara, Nazio Batuen Erakundekeo Larrialdietan Erantzuteko Funts Zentralari (CERF, ingelesezko sigletan) kontribuzio baten bidez. 2020an, funts global horretarako ekarpena 200.000 eurora iritsi zen. CERFi funtsak transferitu dizkioten estatuz azpiko gobernu bakarrak Katalunia, Flandria eta Euskadi izan dira.

Abenduaren 8an, Euskadik Estatu Batuetan duen delegatuak parte hartu zuen New York-eko Gai Humanitarioetarako Koordinaziorako Nazio Batuen Bulegoak antolatutako *CERF High-Level Pledging Event: A Fund for all by all* ekitaldian, non parte-hartzaileek 2021erako funtsarekin hartutako konpromisoak aurkeztu zituzten.

Xede-biztanleriaren partaidetza eta kontu-ematea eraldatzailea izan behar da, eskubideetan, duintasunean eta herritarren ahalduz oinarritua; inklusiboa, kontuan hartzen duena biztanle-talde bakoitzaren testuinguru zehatza, eta tokitik garatu behar da, protagonismo eta lidergo globalarekin.

Fernando Almansa

Aholkulari humanitaria eta txostenaren egilea

1.8. Gizarte-erlaketarako hezkuntza

1.8.1. Emandako funtsen % 13 Euskadiko ekintzarako erreserbatzea

2020an, emandako funtsen % 13,21 Euskadin garatutako ekimenterako izan ziren⁵.

Tresna	Onartutako ekimenak guztira	Emandako zenbatekoa guztira	Euskadin gauzatutako ekimenen kopurua	Euskadin emandako zenbatekoa	Euskadirako funtsak, emandako funtsen aldean
PRO K2	4	1.133.707,67 €	1	237.528,91 €	%20,95
PRO K3	20	4.266.292,33 €	20	4.266.292,33 €	%100,00
ZUZ	9	1.763.825,12 €	4	511.283,00 €	%28,99
Beste tresna batzuk	75	30.800.000,00 €	-	-	-
GUZTIRA	108	37.963.825,12 €	25	5.015.104,24 €	%13,21

Proiektuen deialdiaren 3. kapituluaren (K3) 20 ekimenak ia proportzionalki banatu ziren hezkuntza formalaren, ez-formalaren eta informalaren artean. Dena den, % 32 prestakuntzaren pisu handia duten proiektuak ziren; atzetik intzidentzia politikoko eta sentsibilizazio proiektuak zeudelarik (% 24 eta % 23, hurrenez hurren), eta, azkenik, komunikazio- eta ikerketa-proiektuak (% 14 eta % 7, hurrenez hurren).

Proiektu horien arteko gehienek Latinoamerikarekin lotutako eragile, gai eta ekimenekin zuten zerikusia (hamabi), atzetik, nolabaiteko tartearekin, Afrika eta Asia zituelarik (lau eta bat, hurrenez hurren). Hiru ekimenak ez ziren errealitate konkretutan zentratzen, eta ikuspegi globalago bat zuten.

Bestalde, 2020an emandako lau dirulaguntza nominatiboak, nagusiki Euskadin garatzen zirenak, eragile eta pertsonen –Euskadiko GGKEen Koordinakundea, Arabako SEADen Lagunen Elkarte eta Deustuko Elizaren Unibertsitatea– gaitasunak sendotzea eta giza eskubideen pertsona defendatzaileen babesa zituzten ardatz gisa –CEAR Euskadi (ikus 1.4.3. atala)–.

1.8.2. (H)ABIAN 2030 estrategiaren inplementazioa

2020an bi gako-ekimen burutu ziren [\(H\)ABIAN 2030](#) gizarte-erlaketarako euskal estrategiarekin lotuta.

Baterako komunikazio-kanpaina. Bizitzen ari ginen pandemiaren testuinguruan, maiatzaren jarri genuen martxan “[Elkarlanean dihardugu. Jendearen bizitzak hobetzen ditugu](#)”. Komunikazio hezitzaileko ekimen honek, (H)ABIAN 2030 proiektuko komunikazio-batzordean lehendik ere landutakoak, lankidetzaren inoiz baino beharrezkoa deneko ideia nabarmentzen du, pertsonen eta planetaren bizitza eraldatzen eta hobetzen duelako.

Lehen fase batean, publizitate kanpaina bat artikulatu zen komunikabide masiboen eta sare sozialen arabera. Kanpaina inplementatzeko ardura izan zuen Mediasal agentziaren datuen bidez, Euskadiko biztanleriaren guztizkoaren % 76,6rengan iritsi zen.

⁵ Ehuneko horretan ez dira bildu Euskadin ekintza humanitarioko proiektuen harira egindako testigantza-, salaketa- eta eragin-ekintzarako zenbatekoak, ezta proiektuaren tresnaren 1. eta 2. kapituluaren Euskadin gara zitezkeen bestelako ekintzarako zenbatekoak ere.

Bigarren une batean, azaroan, (H)ABIAN 2030 estrategiaren parte garen eragileek lan egiten dugun kolektibo eta publikoei gehiago bideratutako kanpaina bat egin genuen. Erakunde bakoitzak eskueran genituen baliabideak baliatu genituen al bait eta pertsona gehienengana iristeko interdependentziako eta ekintzara mobilizatzeko mezu honen bidez.

Euskadiko GGKEen Koordinakundearekin batera burutu zen ekintza hori, eta ikas-kuntza bezala baliagarria izan zen etorkizuneko komunikazio-ekintzetarako.

Youtube kanalean euskaraz eta gaztelaniaz

www.elankidetza.euskadi.eus webgunean euskaraz eta gaztelaniaz

(H)ABIAN 2030 estrategiaren oinarritzko lerroa edo hasierako ebaluazioa. (H)ABIAN 2030 gizarte-eraldaketarako hezkuntza-erloto euskal estrategiak 16 aldaketa identifikatzen ditu, eta aldaketa horietarako ekarpena egin nahi dugu 2030ari begira. Aurrerapenen berri emateko, neurtu egin behar ditugu aurrerapen horiek, ebidentziak izan eta hasteko datu batzuk eduki. Horretarako, Kalitate Lantaldeari esleitu genion lizitazio bat jarri genuen martxan, eta irailean ekin zion lanari lantaldeak.

1.8.3. GOLDATU Plana 2017-2020

2020 izan zen 2017-2020 aldiko GOLDATU Planaren azken urtea, (H)ABIAN 2030 eLankidetzan aldi horretarako zehaztu zenekoa. Horregatik, ebaluazio-ariketa bat egin genuen, eta horren harira: (i) informazioa bildu genuen planaren prozesu-adierazleak elikatzeko; (ii) planteatutako proposamenetan lortutako aurrerapausoak identifikatu genituen, baita proposamen horien neurketan eta jarraipenean lortutakoak ere, eta (iii) egiteke geratu ziren eta EREIN 2021-2025 hurrengo planaren garapenean berriz hartuko ditugun gai batzuk erregistratu genituen.

Bestalde, 2020an lehenik eginen ari ginen jardunetako batzuk sendotzen saiatu ginen.

Ekintzarako prestakuntza

Proiektuen deialdiaren gizarte-eraldaketarako hezkuntza-ekimenei emandako laguntzaz gain, 2020an, Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza Sailarekin dugun lan-ildo bateratuarekin jarraitu genuen *Heziketa Topaketen* bidez. Topaketako, esperientzia-trukeko eta ikasketako gizarte-eraldaketarako hezkuntza-agenteen arteko guneak dira, hala nola GKKEak, langile hezitzaileak, hezkuntza-sareetako ordezkariek eta departamentuekin harremanak dituzten beste kolektibo batzuk.

Otsailean egin genuen IV. Heziketa Topaketa: IKTetik IETetara, ikaskuntzarako teknologien inguruko hurbilketak eta esperientziak. Beste zenbaitetan bezala, **gida metodologiko** bat landu genuen kolaborazio-ikaskuntzako teknologiak (IETak) lantzeko, baita gidaren edukien berri ematen duen **bideo** bat ere. Materialak gakoak eman nahi dizkie hezkuntza-agenteei ikaskuntzarako teknologien inkorporazioa martxan jartzeko, eta bereziki kolaborazio-ikaskuntza. Topaketen ondoriozko gogoeta eta irakaskuntzak oso erabilgarriak izan ziren pandemiaren ondorioz hezkuntza-ingurunean eragindako digitalizazio-prozesuan.

Ekintza eraldatzaileak

2020an aurrera jarraitu genuen komunikazioko, intzidentzia politikoko, mobilizazioko eta ikerketako ekimenak bultzatzen ikuspegi eraldatzaile batetik, gizarte-eraldaketarako hezkuntza proiektuetarako deialdiaren bitartez eta dirulaguntza nominatiboen bidez.

Hezkuntza-erakundea

2019-2020 ikasturtean martxan jarri genuen Giza Eskubide, Bizikidetzeta eta Lankidetzaren Idazkaritza Nagusiaren eskutik proiektu pilotu gisa [Mundua eskolan, eskola munduan](#) ekimena, hamar ikasgeletan 272 ikaslerekin (143 mutil eta 129 neska) DBHko 1. eta 2. urtekoak eta Batxilergoko 1. urtekoak. Elkartasunaren zentzua testigantzen bidez ikasgelara hurbildu nahi duen proposamen pedagogikoa dugu. Irakasleen prestakuntzari zein ikasleekin egin beharreko lanari zuzenduta dago, eta zenbait koaderno eta ikus-entzunezko material ditu euskarri gisa.

Bi kontzeptu azpimarratu nahi ditu ekimen horren izenburuak. Alde batetik, ikastetxe, auzo edo udalerrri bakoitzean munduko beste leku batzuetatik –mundua eskolan– datozen pertsonak aurki ditzakegu, eta, bestetik, mundu globalaren zati da eskola bakoitza –eskola munduan–.

Esperientzia positiboa eta baliotsua ikasleentzat eta irakasleentzat

Gizarte-eraldaketarako hezkuntza-ekimen hau positiboki balioetsi zen, **ikasleek** honako hau lortu zutelako:

- ▶ Desparekotasuneko eta bazterkeriako **egoerak eta faktoreak ezagutzea**.
- ▶ Desparekotasun-egoeretan dauden **personak identifikatzea**.
- ▶ **Entzute aktiboa eta sentsibilitate solidarioa** garatzea.
- ▶ Elkartasuna ulertzea eta konpromisoak **hartzea**.
- ▶ **Enpatia** ulertu eta **praktikan jartzea**.

Irakasleak adierazi zuenez proposamenak **potentziala du honako hauetarako:**

- ▶ Gizarte-desparekotasunei, elkartasunari edo enpatiarri buruz **gogoeta** eginarazteko.
- ▶ **Balioak eta gaitasunak** garatzeko aukera bat sortzeko.

Ikaskuntza-kultura

Hirugarren urtez, Euskadiko GGKEen Koordinakundearekin eta Hegoa Nazioarteko Lankidetzari eta Garapenari Buruzko Ikasketa Institutuarekin batera antolatu genituen *Gizarte-eraldaketarako hezkuntzako III. jardunaldiak* (ikus 1.3.1.).

1.9. Jakintzaren kudeaketa

1.9.1. Garapenerako lankidetzaren deszentralizatua jardunaldien antolaketa

2020ko otsailean, *Garapenerako lankidetzaren deszentralizatua: tokiko eta eskualdeko ikuspegia erronka globalen aurrean* jardunaldiak antolatu genituen. Jardunaldi horiek hainbat agenteren lankidetzaren fruitu izan ziren: Euskal Fonda, Bilboko Udala, PLATFORMA, Euskadiko GGKEen Koordinakundea eta eLankidetzaren. Autonomia Erkidegoen eta garapenerako lankidetzaren urteko topaketaren (ikus 1.1.4. atala) aurreko egunetan egin ziren jardunaldiak, eta Lankidetzaren eta Elkartasun Fondon Konfederazioaren bileraren ondoren; horrek askotariko agenteen parte-hartzea ahalbidetu zuen.

Aktualitateak lankidetzaren deszentralizatuari planteatzen dizkion erronka berriak jorratu ziren jardunaldi horietan, eta zenbait pista eman ziren erronka horiei ekiteko: agenteen arteko aliantza, garapen jasangarrirako politiken koherentzia eta ikasketen sorkuntza. Jardunaldien emaitza gisa [azken dokumentu bat](#) dugu, egindako gogoetaren berri ematen duena, eta horrekin batera baita [ikus-entzunezko produktu](#) bat ere, lankidetzaren deszentralizatuaren balio diferentziala azaltzen duena.

Jardunaldiak amaitu baino egun gutxi batzuk beranduago eztanda egin zuen COVID-19aren krisialdiak, eta, horregatik, planteatu zen egindako gogoeta egoera pandemiko batek eragin zezakeenarekin osatzea. Horretarako, [Krisialdiak lankidetzaren gaitzitzen dira: lankidetzaren deszentralizatua COVID-19aren bitartean eta ondoren](#) mintegi birtuala egin zen eta zenbait [gogoeta-dokumentu](#) egin zituzten adituek.

1.10. Jardun geografikoak

1.10.1. Kubaren eta Euskadiren arteko elkar ulertzeko memorandua lankidetzaren arloan

Kubaren eta Euskadiren arteko lankidetzaren arloko kolaborazio-markoa eguneratzeko eta bi herrialdeen arteko harremanak sendotzeko, Kubako Gobernuaren MINCEX Kanpo Merkataritzako eta Atzerriko Inbertsioko Ministerioak eta eLankidetzaren [elkar ulertzeko memorandum](#) bat sinatu genuen 2020ko uztailaren 29an. Datozen lau urteetan uhartean eLankidetzaren lagundutako eta bultzatutako lankidetzaren arautuko du memorandum horrek, eta 2007an bi gobernuen artean onartu zen Kubarekin lotutako garapenerako lankidetzaren euskal Estrategia ordezkatuko du.

2030. urterainoko Kubaren Garapen Ekonomiko eta Sozialeko Plan Nazionalen definitutako lehentasunak dira memorandua abiapuntuak: nazioaren ikuspegia eta ardatz eta sektore estrategikoak; eLankidetzaren IV. Gida Planaren lerrotzeko, eta Kuban proiektuak laguntzen dituzten lankidetzaren euskal erakundeen indarguneak, ibilbidea eta perspektibak.

Akordio berriekin, eLankidetzaren laguntzen eta sustatzen ditugun ekimenetarako jardun-sektoreak zabaltzen ditugu. Ekimenen kokapen geografikoari dagokionez, kendu egiten dira edozein motatako lehenespenak. Era berean, memorandua aplikatzeko, jarraipena egiteko eta ebaluatzeko, MINCEX eta eLankidetzaren gutxienez urtean behin bilduko gara abian dauden ekintzak balioesteko eta etorkizuneko ekintzak definitzeko.

1.11. Komunikazioa

2020an, eLankidetzaren 2019-2022 aldiko I. Komunikazio Planaren markoan garatutako ekintzak honela islatu ziren: jarraitzaileen kopurua % 91n hazi izana [Twitterren](#); 36 albiste argitaratu izana [eLankidetzaren](#) webgunean zein Eusko Jaurlaritzaren [Irekia](#) atarian, eta 60 agerraldi baino gehiago izana komunikabideetan.

Webguneak aurreko urtean baino 29.654 bisita gehiago izan zituen (% 40ko hazkundera adierazten du horrek), orri bisitatuena, nagusiaz eta proiektuentzako laguntzei buruzko aipatutakoaz gain, euskaraz eta gaztelaniaz COVID-19ari buruzko komunikazio-kanpainari eskainitakoak izan zen, 14.491 bisitarekin.

Bestalde, 2020an apustu egin genuen gure [Youtubeko](#) kanalean ikus-entzunezko materiala sortzearen eta zabaltzearen alde, eLankidetzatik burututako ekimenak erakusteko eta balioan jartzeko helburuarekin. Ildo horretan, [Lankideak lan-](#)

[kidetzan, lankidetzaren teknikoko eta askotariko aliantzen esperientzia bat](#) bideoa garatu genuen, zeinean Perurako misioa erakusten den inplikaturako erakundeen eta parte hartu zuten langile sanitarioen testigantzen bidez (ikus 1.1.2. atala). Gainera, eLankidetzak egindako sentsibilizazio-kanpainen, hezkuntza-materialaren edo mintegi birtualen 23 bideo argitaratu genituen, eta gaien araberrako hamar kanal sortu genituen.

Era berean, linea grafiko bisualago bat diseinatu genuen [memorientzat](#), mapekin eta infografiekin, baita laburpen-triptiko batekin ere.

1.12. Bitartekoak

1.12.1. Egoitza berria eta plantilla sendotzea

2019ko otsailean, eLankidetzari adskribatu zitzaion Gasteizko Gaztelako Ateko 15. zenbakian kokatutako eraikinaren zati bat. 2020an lanak egin ziren lekua egokitzeko eta azaroan lekuz aldatzeari ekin genion.

Bestalde, 2020an, plantilla-gehikuntzaren lehen fasea egin genuen –zortzi teknikari eta hiru administrari– eta birdimentsionatze-prozesuaren bigarren zatia 2021ean amaitzea aurreikusten dugu.

1.12.2. Laguntzak ematea

2020an, 37.963.825,12 euroko laguntzak eman genituen guztira, hogeita hamar pobretutako herrialde eskubideak eskuratzeko eta emateko aukera bermatzen laguntzeko, eta, Euskadin, giza garapen jasangarriaren, justiziaren eta elkartasunaren aldeko herritartasun kritikoa sustatzeko.

Ikus datuen azterketa hurrengo kapituluan.

Aurrekontu-egikaritzea eta emandako funtsak

2.1. Aurrekontu-bilakaera

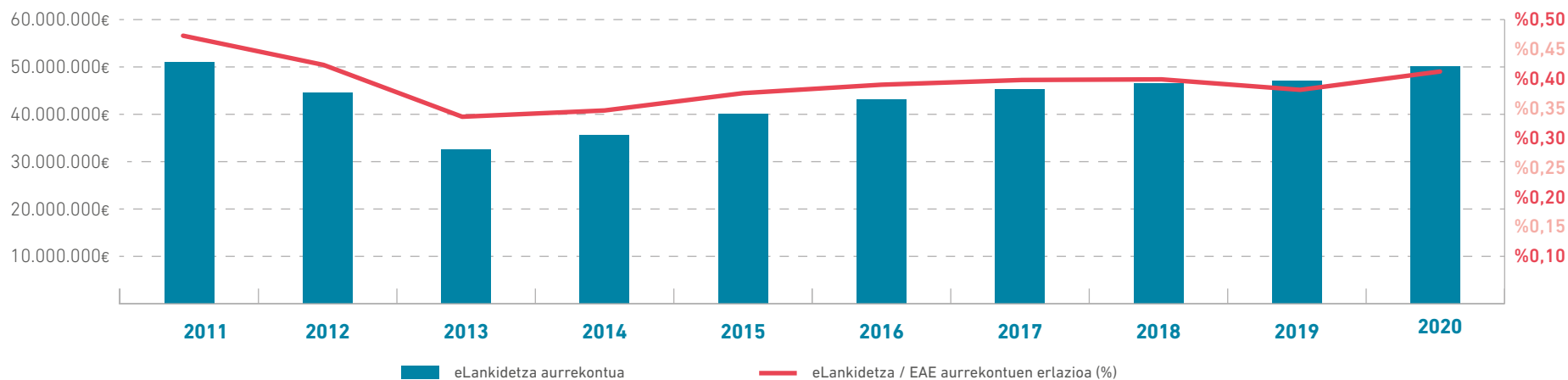
2020an, 49.355.542 euroko aurrekontuarekin-49.295.542 euro ustiapen-aurrekontukoak eta 60.000 euro kapital-aurrekontukoak- hasi genuen ekitaldia. Ekitaldian 650.000 euroko aurrekontu-aldakuntza izapidetu genuen kapital-aurrekontuan egoitza berriaren egokitzen-lanen gastu berriak sartzeko. Horrela, 50.005.542 eurora iritsi zen aurrekontu totala.

“ 2020an, eLankidetzaren aurrekontua 50 milioi eurora igo zen.

Aurrekontu-bilakaera 2021-2020

URTEA	EAEko Administrazio Orokorraren aurrekontua	eLankidetzaren aurrekontua	eLankidetzaren / EAE aurrekontuen erlazioa (%)
2011	10.842.547.091 €	51.006.137 €	% 0,47
2012	10.561.398.264 €	44.467.399 €	% 0,42
2013	9.837.276.024 €	32.470.630 €	% 0,33
2014	10.429.263.820 €	35.526.830 €	% 0,34
2015	10.782.663.682 €	40.026.830 €	% 0,37
2016	11.136.869.798 €	43.026.830 €	% 0,39
2017	11.513.050.603 €	45.165.872 €	% 0,39
2018	11.791.434.211 €	46.533.177 €	% 0,39
2019	12.481.366.402 €	46.968.732 €	% 0,38
2020	12.233.625.126 €	50.005.542 €	% 0,41

2.2. eLankidetzaren aurrekontu-egikaritzea

2020ko ekitaldian, aurrekontuan bildutako 50 milioi euroen % 95,24 egikaritu genuen.

	Aurrekontu eguneratua	Aitortutako betebeharrak	Egindako ordainketak	Egikaritutako % ⁶
Langile-gastuak	1.800.766,00 €	1.593.551,54 €	1.593.551,54 €	%88,49
Funtzionamendua	1.082.693,00 €	513.391,02 €	513.391,02 €	%47,42
Inbertsioak	710.000,00 €	494.477,90 €	494.477,90 €	%69,64
Dirulaguntzak	46.412.083,00 €	45.024.471,12 €	39.560.074,31 €	%97,01
GUZTIRA	50.005.542,00 €	47.625.891,58 €	42.161.494,77 €	%95,24

⁶ Aurrekontu eguneratuaren aldean aitortutako betebeharrak.

⁷ Aldizkatzeaz ari garenean, ekitaldi bateko aurrekontuan jasota egon eta beste ekitaldi batean despoltsatzen diren funtsez ari gara, baina jatorrizko aurrekontuaren kargura betiere, Kontrol Ekonomikoko Bulegoaren 9/2013 zirkularrean dirulaguntzak kontabilizatzeko ezarritako irizpideei buruzko jarraibideen arabera.

⁸ 2020ko garapenerako laguntza ofizialeko fluxuen txostenean Kanpo Arazoetako, Europar Batasuneko eta Lankidetzako Ministerioarentzat, jasotako zifra kasu honetako zifra honen baliokidea da (2020an egindako despoltsapenen totala, partidak aurrekontuan zein urtetan bildu ziren alde batera utzita), ken egoitza berriko erakundearen erreformara bideratutako 447.001,50 euroak.

eLankidetzaren egoitza berriaren eraikinaren egokitzapen-lanak ezin izan ziren maiatzera arte hasi, eta horrek lekualdatzea atzeratu zuen. Horrenbestez, 2020rako aurreikusitako plantilla-gehikuntzagatiko langileen inkorporazioa ezin izan zen abendura arte egin. Horregatik ez ziren % 100ean egikaritu langileekin eta funtzionamenduarekin lotutako kapituluak –eraikinaren mantentze-gastuak biltzen zituztenak–.

Dirulaguntzan partidan, 2020an despoltsatutako 39,5 milioiez gain, eLankidetzak 2021erako aldizkatu zituen⁷ 2020rako aurreikusitako ordainketen betebeharrak 75.464.396,81 euroko balioaz (aitortutako betebeharren eta egindako ordainketen arteko aldea). Horrekin batera, 2019an egindako aldizkatzeari dagozkion 919.133,82 euro ordaindu genituen 2020an. Horrela, dirulaguntzen kapituluak, 2020ko despoltsapen totala 40.479.208,13 eurora iritsi zen eta egindako ordainketen guztizkoa 43.080.628,59 eurora⁸.

Bestalde, diru-sarreraren zein gastuen aurrekontuan URaren transferentziari zegokion 121.155 urteko partida bat zegoen aurreikusita aurreko urteko uraren kanonarengatik jasotako % 5aren kopuru baliokideaz. Partida hori *Erdialdeko Amerika-Euskadi ur- eta saneamendu-alorreko lankidetzarako erakundearteko programara* bideratzea zegoen aurreikusita. Pandemiak sortutako krisialdiak jardueren egikaritzapen-erritmoan eragin zuen, eta hori horrela transferentzia 2021erako atzeratzea erabaki genuen batzorde mistoan.

Informazio gehiago nahi izanez gero, eLankidetzaren urteko kontuak kontsulta daitezke, [hemen](#).

“ Dirulaguntza lerroan, 45 milioi euro egikaritu genituen. ”

2.3. Eusko Jaurlaritzako beste sail, ente eta erakunde autonomoen aurrekontu-egikaritzapena

eLankidetzaren bitartez bideratutako funtsez gainera, Eusko Jaurlaritzako beste sail, ente eta erakunde autonomo batzuek gauzatutako nazioarteko lankidetzako ekintza jakin batzuk, garapenerako laguntza ofizial gisa konputa daitezke:

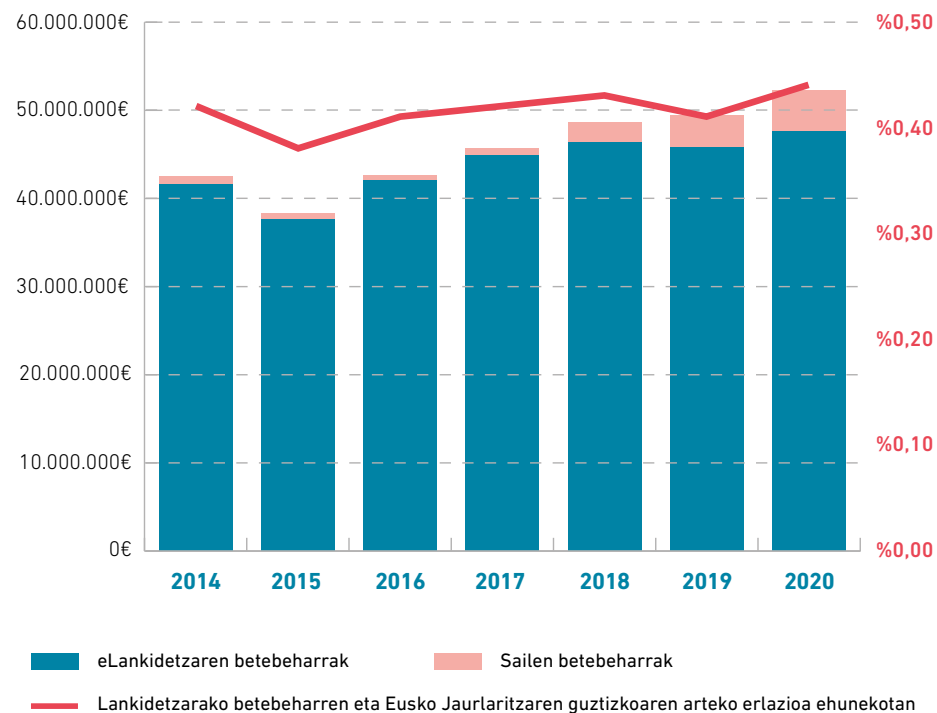
Sail, ente edo erakunde autonomoa	Zenbatekoa 2020
Hezkuntza Saila	8.822,00 €
Kultura eta Hizkuntza Politika Saila	100.000,00 €
Osasun Saila / Osakidetza	1.517.915,74 €
Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia - Lehendakaritza	200.000,00 €
Giza Eskubide, Bizikidetzeta eta Lankidetzaren Idazkaritza Nagusia - Lehendakaritza ⁹	2.770.101,43 €
Emakunde - Emakumearen Euskal Erakundea	9.000,00 €
GUZTIRA	<u>4.605.839,17 €</u>

⁹ Giza Eskubide, Bizikidetzeta eta Lankidetzaren Idazkaritza Nagusiaren eginkizunak Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren esku geratu ziren Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioari sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta sail horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen Lehendakariaren irailaren 6ko 18/2020 Dekretuaren arabera, Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian 2020ko irailaren 7an argitaratutakoa.

Hemen kontsulta daitezke finantzatutako ekimen bakoitzaren xehetasunak.

2020an Eusko Jaurlaritzaren garapenerako lankidetzara bideratutako partida guztien egikaritzapen totala 52.231.730,75 eurora iritsi zen (eLankidetzaren 47.625.891,58 euro eta beste sail, ente eta erakunde 4.605.839,17 euro). Eusko Jaurlaritzaren egikaritutako aurrekontu totalaren % 0,44 da hori.

Eusko Jaurlaritzaren aurrekontu-egikaritzapenaren bilakaera

2.4. eLankidetzak 2020an emandako dirulaguntzak

Kontseilu Errektoreak [funts banagarriak](#) onartu zituen otsailaren 11n, ondoren maiatzaren 19an [aldatuak](#) izan zirenak COVID-19aren pandemiak sortutako errealitate berrira egokitzeko.

Gure ingurunean zein programa garatzen den herrialdeetan sortutako egoeraren ondorioz, apirilean bertan behera utzi genuen Gazteriako Zuzendaritzarekin batera *Euskadiko Gazteak Lankidetzan* programa. Arrazoi horrexegatik, gazte lankideak herrialde pobretuetako Nazio

Batuen bulegoetan prestatzeko beketarako deialdia ez egitea erabaki genuen.

Krisialdiaren magnitudea ikusirik, ekintza humanitariorako aurreikusitako funts guztiak ekintza humanitarioko proiektuen finantzaketa-lerrora bideratzea erabaki genuen.

Horrela, honako hauek izan ziren 2020ko maiatzean onartutako funtsak:

Tresna	Emateko aurreikuspena	Emandako zenbatekoa	Egikaritze-maila	% emandako guztizkoaren gain
PRO	32.000.000,00 €	32.000.000,00 €	% 100,00	% 84,29
<i>PRO K1</i>	26.600.000,00 €	26.600.000,00 €	% 100,00	% 70,07
<i>PRO K2</i>	1.200.000,00 €	1.133.707,67 €	% 94,48	% 2,98
<i>PRO K3</i>	4.200.000,00 €	4.266.292,33 €	% 101,58	% 11,24
PRE	5.000.000,00 €	4.200.000,00 €	% 84,00	% 11,06
ZUZ	3.134.304,29 €	1.763.825,12 €	% 56,27	% 4,65
GBA	187.000,00 €	0,00 €	% 0,00	-
BEK	100.000,00 €	0,00 €	% 0,00	-
SAR	15.500,00 €	0,00 €	% 0,00	-
GUZTIRA Dirulaguntzak	40.436.804,29 €	37.963.825,12 €	% 93,88	% 100

Azkenik, krisialdi-egoerarengatik berarengatik, ezin izan ziren maiatzean onartutako deialdi guztiak izapidetu, ezta aurreikusitako zuzeneko dirulaguntzen zenbateko totala ere.

Tresna	Aurkeztutako ekimenak	Onartutako ekimenak	Funtsak agortu direlako onartu ez diren ekimenak	Baztertutako ekimenak	Onartutako ekimenak aurkeztuen aldean	Onartutako ekimenak onargarrien aldean
PRO K1	136	53	54	29	% 38,97	% 49,53
PRO K2	5	4	1	0	% 80,00	% 80,00
PRO K3	55	20	27	8	% 36,36	% 42,55
PRE	30	22	2	6	% 73,33	% 91,67
ZUZ ¹⁰	16	9	-	-	% 56,25	% 56,25
GUZTIRA	242	108	84	43	% 44,62	% 54,27

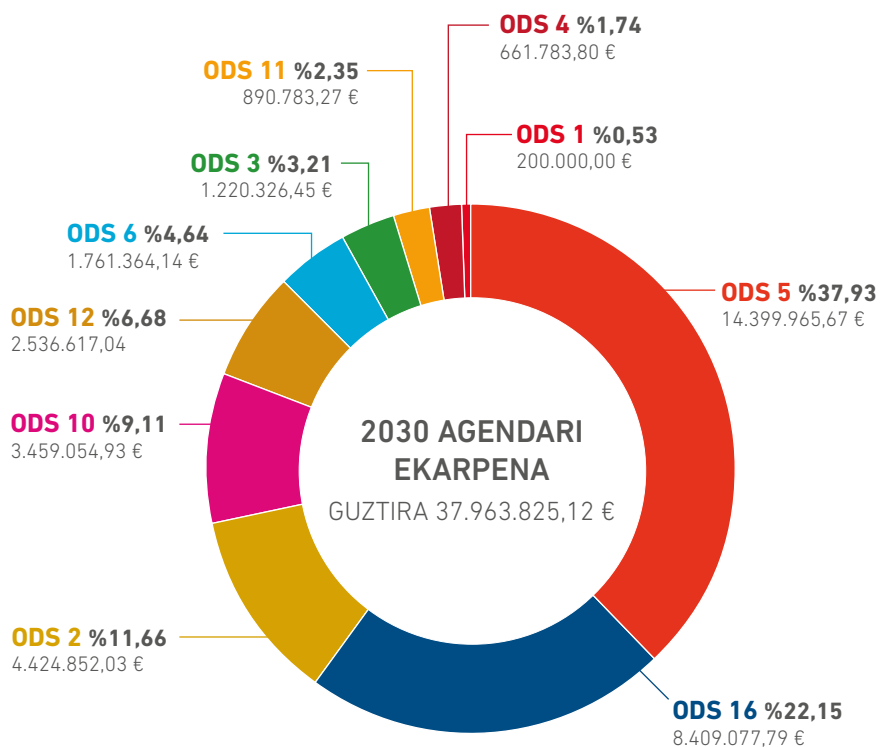
[Hemen](#) kontsulta daiteke 2020an emandako dirulaguntzen zerrenda osoa.

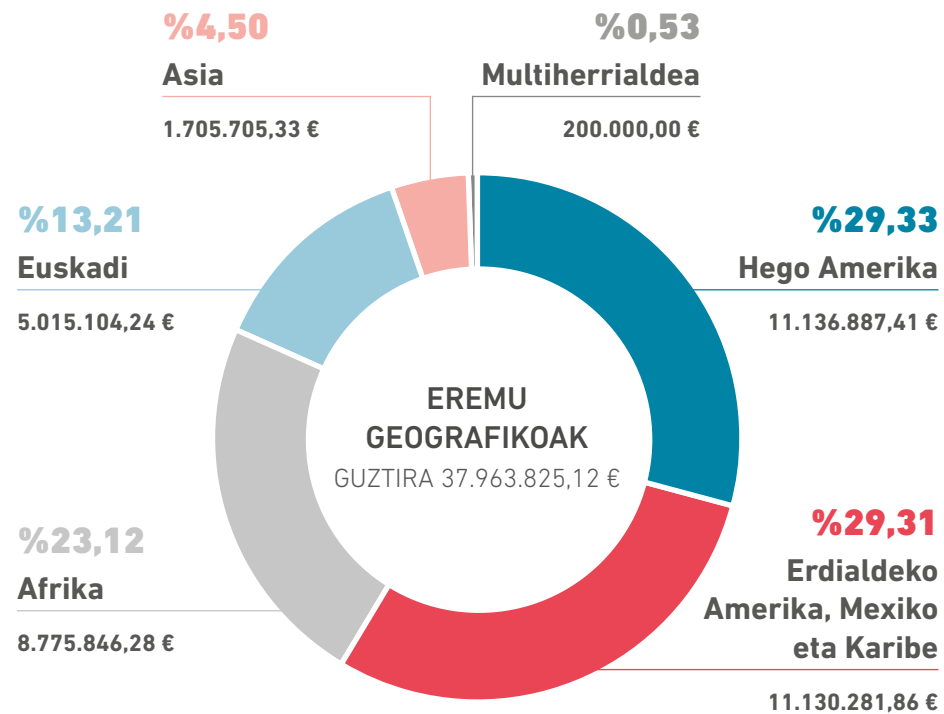
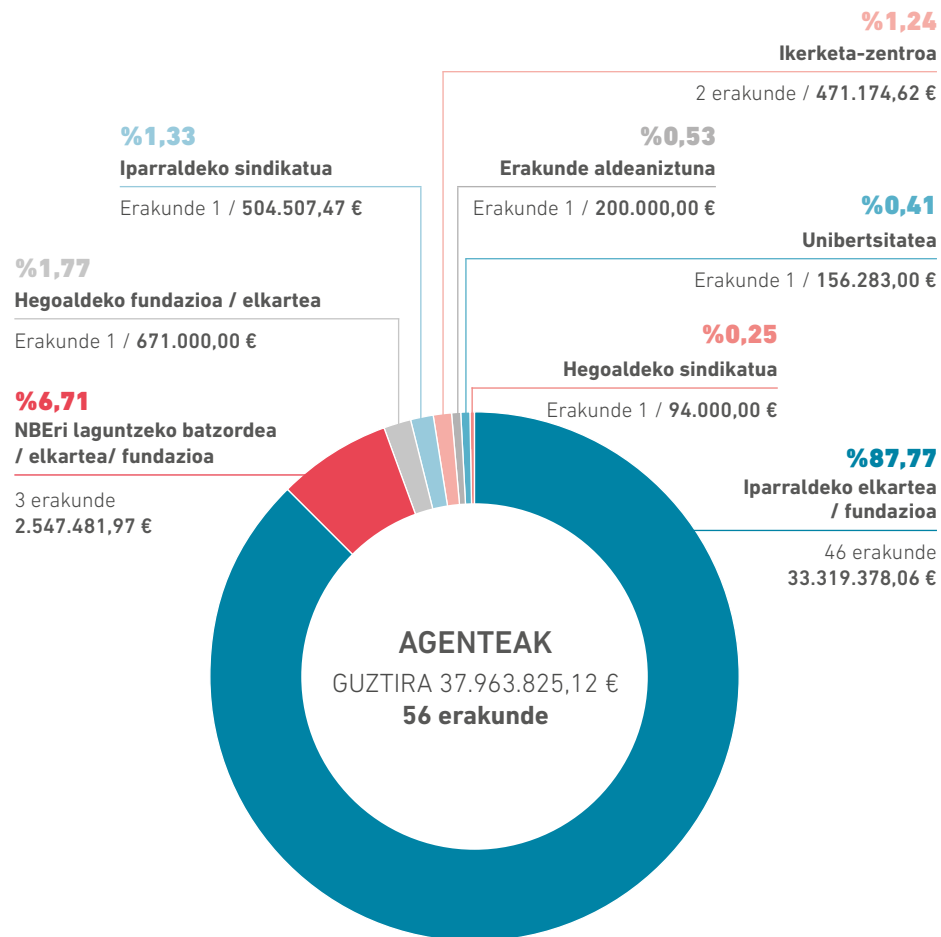
10 eLankidetzaren Kontseilu Errektorean onartutakoak dira 16 ekimenak.

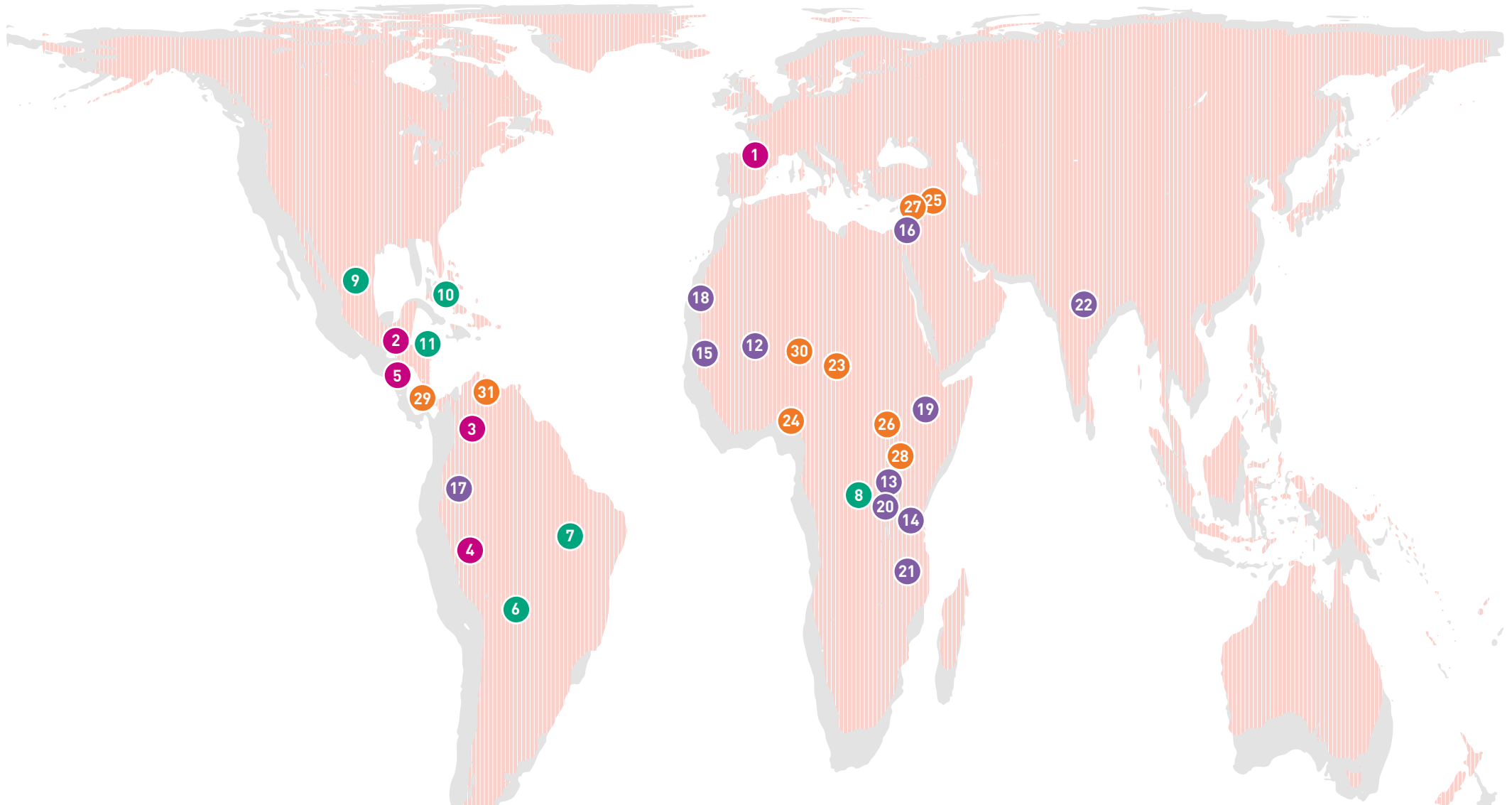

Jarraian, emandako dirulaguntzen banaketa geografikoa aurkezten dizuegu, agenteen arabera eta Garapen Jasangarriko Helburuak lortzeko egindako ekarpenaren arabera sailkatua.

 GARAPEN JASANGARRIRAKO **HELBURUAK**

- 1** Euskadi: 5.015.104,24€ (13,21%) **2** Guatemala: 4.288.829,83€ (11,30%) **3** Kolonbia: 3.510.328,94€ (9,25%) **4** Peru: 3.080.814,90€ (8,11%) **5** El Salvador: 2.310.665,92€ (6,08%) **6** Bolivia: 2.076.805,01 € (5,47%) **7** Brasil: 1.622.743,58€ (4,27%)
8 Kongoko Errepublikoa Demokratikoa: 1.548.126,05€ (4,08%) **9** Mexiko: 1.527.464,48€ (4,02%) **10** Kuba: 1.490.783,27€ (3,93%) **11** Honduras: 1.319.545,62€ (3,47%) **12** Mali: 1.124.917,87€ (2,96%) **13** Ruanda: 1.111.673,53€ (2,93%) **14** Tanzania: 774.469,92€ (2,04%)
15 Senegal: 773.779,95€ (2,04%) **16** Palestina: 749.984,36€ (1,98%) **17** Ekuador: 746.213,98€ (1,97%) **18** SEAD: 657.927,05€ (1,73%) **19** Etiopia: 649.558,94€ (1,71%) **20** Burundi: 594.486,03€ (1,56%) **21** Malawi: 561.041,76€ (1,48%) **22** India: 555.721,02€ (1,46%)
23 Txad: 261.783,80€ (0,69%) **24** Nigeria: 200.000,00€ (0,53%) **25** Siria: 200.000,00€ (0,53%) **26** Hego Sudan: 200.000,00€ (0,53%) **27** Libano: 199.999,95€ (0,53%) **28** Uganda: 199.589,41€ (0,53%) **29** Nikaragua: 192.992,74€ (0,51%)
30 Niger: 118.491,97€ (0,31%) **31** Venezuela: 99.981,00€ (0,26%)

MEMORIA 2020

GARAPENERAKO
LANKIDETZAREN
EUSKAL AGENTZIA

